

TREMOL®

ул. Толедо № 6, 5000, Велико Търново, тел. 062 600 844, web: www.tremol.bg

КАСОВ АПАРАТ С ФИСКАЛНА ПАМЕТ

TREMOL M20

ИНСТРУКЦИЯ ЗА МОНТАЖ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ:

ОБЩИ УКАЗАНИЯ	4
Безопасна експлоатация. Опазване на околната среда.....	4
Правила за монтаж и безопасна експлоатация на уреда	4
Правила за опазване на околната среда	4
Запознаване с ФУ.....	5
Външен вид. Съставни части	5
Клавиатура. Общ вид и описание на отделните клавиши	6
Дисплей (индикатори)	6
Принтер.....	6
Оперативна памет.....	6
Фискална памет.....	6
Контролна лента на електронен носител	6
Данъчен терминал	7
Функционални възможности	7
Интерфейсни възможности (Периферия)	7
Връзка с компютър.....	8
Работа с електронна везна	8
Работа с външен клиентски дисплей.....	8
Работа с баркод скенер (четец)	8
Работа с Flash памет и Micro SD карта	8
Сейф (чекмеджче за монети и банкноти).....	8
Захранване на ФУ	8
Захранване от електрическата мрежа.....	8
Захранване от вградените акумулатори. Зареждане на акумулаторите	9
Консумативи за работа на ФУ и тяхната замяна	9
Инсталиране и въвеждане в експлоатация на ФУ	9
Видове документи издавани от ФУ	9
Документи за продажби генеририани от ФУ в електронен вид	10
Режими на работа. Достъп	10
Включване и избор на режим	10
РЕЖИМ ПРОГРАМИРАНЕ	11
Общи принципи. Функционални клавиши	11
Поддехими на програмиране	13
Програмиране на предефинирани параметри и стойности	13
Програмиране на цифрови стойности	14
Програмиране на символни стойности (имена)	14
Програмиране на символи чрез клавиатура	14
Програмиране на символи чрез кодова таблица	15
Програмиране на общи за ФУ параметри и величини [Поддехим 1]	16
Конфигурации.....	16
Системни параметри на ФУ	16
Програмиране на плащания им и курс на валута [Поддехим 2]	18
Програмиране на данъчни групи [Поддехим 3]	18
Програмиране на департаменти [Поддехим 4]	18
Програмиране на артикули [Поддехим 5]	19
Програмиране на оператори. [Поддехим 6]	19
Програмиране парола на оператор посредством баркод скенер	20
Комуникация с компютър ЗА програмиране и отчитане на ФУ [Поддехим 7]	20
Тестове на ФУ. Диагностичен бон [Поддехим 8]	20
Настройка на комуникационни параметри [Поддехим 9]	20
Програмиране на Клиенти [Поддехим D1]	20
Свръхяване на дата и час [Поддехим VD]	20
РЕЖИМ ПРОДАЖБИ	21
Достъп до режима. Автоматично въвеждане налични суми	21
Основни принципи за работа в режим "Продажби"	21
Функционални клавиши	21
Пример. Регистриране на продажби в департамент и на артикул и плащане	23
Специфични случаи в режим регистрация	24
Регистриране на процентни отстъпки и надбавки	24
Корекции в бон за продажба / сторни	24
Допълнителни видове плащане. Пресмятане на ресто. Смесено плащане	24
Работа с валута.....	25
Издаване на копие на фискален бон за продажба / сторни операция (ДУБЛИКАТ)	25
Служебно въвеждане и извеждане на суми в брой (във валута)	25
Издаване на разширен фискален бон (фактура)	25
Издаване на бон за продажба към фактура / дебитно известие	25
Продажба на артикули посредством баркод скенер	25
Сторни операции	26
ОЧИТАНАЕ НА ФИСКАЛНОТО УСТРОЙСТВО	27
Избор на режим	27
Видове отчети	27
Дневен отчет "Отчети X". Дневен финансова отчет "Отчети Z"	27
Автоматичен дневен финансова отчет с нулиране и запис във ФП	28
Отчет по департаменти "Отчети X"	29

Инструкция за монтаж и експлоатация. Ръководство за потребителя

Справки по артикули "Отчети X"	29
Отчет по артикули с нулиране "Отчети Z"	29
Справки по оператори "Отчети X"	30
Отчет по оператори с нулиране "Отчети Z"	30
Отчет по клиенти "Отчети X, Z"	30
Стандартизирани отчети на фискалната памет "Отчети X, Z"	30
Допълнителни отчети на фискалната памет "Отчети X, Z"	30
Четеене на данни от КЛЕН "Отчети X, Z"	31
Изчисляване на текущи оборот. Печат на налични суми "Отчети X"	31
Експорт на съдържанието на КЛЕН в CSV файл "Отчети X"	31
ПРИМЕРНИ ДОКУМЕНТИ ОТПЕЧАТАВАНИ ОТ ФУ	32
Бонове за регистрация в сървъра на НАП	32
Бонове за продажби	33
Бонове за служебно въведени / изведени суми	35
Бонове за сторно операции	35
Бонове при определена работа с валута	36
Дневни отчети	37
Отчети на ФП	39
Отчети на КЛЕН	41
Други отчети на ФУ. Диагностичен бон	42
АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ ПРИ РАБОТА С ФУ	44
Грешка в оперативната памет на ФУ "НУЛИРАН RAM"	44
Грешки във фискалната памет на ФУ	44
Грешки в КЛЕН. Работа с КЛЕН, различна от текущата	45
ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ ПРИ РАБОТА С ФУ	45
Съобщения изписвани на дисплея на ФУ	45
Съобщения за грешки и блокировки, отпечатвани на принтера	46
Блокировки при програмиране	46

ОБЩИ УКАЗАНИЯ

Настоящият документ е предназначен да запознае потребителя на касовия апарат с възможностите му, както и с правилата за безопасната му експлоатация.

Ръководството съдържа необходимата информация за програмиране, регистриране на продажби и отчитане на устройството.

БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ. ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Правила за монтаж и безопасна експлоатация на уреда

- Не инсталирайте уреда близо до източници на течаща вода и не го мокрете с вода или други течности. Не инсталирайте уреда върху нестабилни повърхности, за да се избегне падането му. Не инсталирайте уреда близо до източници на топлина. Избягвайте инсталациите на уреда върху вибриращи повърхности или повърхности, проводящи вибрации.
- Захранването на уреда да става само и единствено от захранващия адаптор, включен в комплекта на изделието.
- Адаптора да се включва само в ел. контакти с 230V напрежение и честота 50Hz. За захранване на уреда използвайте само ел. контакти, които отговарят на стандарта. Ако контактът не отговаря на изискванията, извикайте електротехник да го приведе в съответствие. Ако използвате удължител, той следва да отговаря на същия стандарт. Не включвате в същия удължител електромотори, отоплителни уреди и други енергоефективни консуматори. Не оставяйте захранващия кабел на места, където може да бъде притиснат или настъпен.
- Не манипулирайте вътрешността на уреда с метални предмети поради опасност от токов удар.
- При зареждане на хартия не докосвайте термоглавата на печатащия механизъм. Това може да доведе до трайна повреда или до неправилна работа на устройството.
- Изключвате уреда от електрическата мрежа преди да го почиствате и не използвайте агресивни почистващи препарати.
- Не се опитвайте да ремонтирате уреда сами. В случай на проблем се обърнете към обслужващия Ви сервиз.
- Изключете уреда от мрежата и се обърнете към сервизната Ви организация в следните случаи: ако захранващия адаптер на уреда е повреден; ако уреда е залят с течност; при механична повреда на уреда; ако уреда не функционира нормално.

Правила за опазване на околната среда

- Етикетът, представляващ зачертано кошче за боклук, който можете да видите върху вашия продукт, означава, че този продукт не трябва да се изхвърля заедно с обикновените домакински отпадъци. За предпазване от евентуални щети върху околната среда или човешкото здраве, моля, отделете този продукт от останалите отпадъци, за да се гарантира, че той ще бъде рециклиран по екологично съобразен начин. За повече информация относно наличните места за събиране на отпадъци, моля, свържете се с местните власти или търговеца, от когото сте закупили този продукт.

ЗАПОЗНАВАНЕ С ФУ

TREMOL M20 е последно поколение фискално устройство (ФУ) тип Електронен Касов Апарат с Фискална Памет (ЕКАФП), предназначено за регистриране на извършените продажби в различни видове търговски обекти. Устройството отговаря на Българското законодателство, включително последните изменения на Наредба Н-18 на МФ към датата на одобряване на модела..

ФУ притежава клавиатура и вградени **дисплеи за оператора и клиента**, енергонезависима **Фискална памет (ФП)** за съхранение на специфични данни, както и памет за Контролна Лента на Електронен Носител (**КЛЕН**) за съхранение на копията на всички издадени документи. При необходимост същите могат да бъдат отпечатани или експортирани във файл.

Вграденият **Данъчен терминал (ДТ)** осъществява дистанционна връзка със сървъра на Националната Агенция по Приходите (НАП).

Вградения **принтер** обезпечава издаването на ясни и четими документи за всяка операция (продажба,сторно, отчет, въвеждане/извеждане на суми и т.н.).

Външен вид. Съставни части

Описание:

1. Клавиатура;
2. Дисплей за оператора;
3. Капак на принтера с процеп за хартия;
4. Клиентски дисплей;
5. Интерфейсен панел;

Клавиатура. Общ вид и описание на отделните клавиши

Клавиатурата на ФУ се състои от няколко групи клавиши, условно разделени според функционалното им предназначение:

Клавиш за включване и изключване

Цифрови клавиши: от **1** до **9** включително **0** и **.** - служат за въвеждане на цифрова информация във ФУ;

Клавиши за регистриране на продажби: **D1** до **D6** и **DEP** за департаменти и **PLU** за артикули;

Функционални клавиши: всички останали, реализиращи специфични операции със ФУ. Разяснени са подробно по-долу.

Дисплеи (индикатори)

ФУ притежава два дисплея за оператора и клиента, позволяващи визуално контролиране на работата с ФУ. Операторският дисплей е графичен, с резолюция 160x80 точки и позволява изписване на до пет реда информация. Клиентският е символен едноредов 1x16 символа.

Принтер

LINE-THERMAL с разделителна способност 8 точки/мм и скорост до 70мм/секунда, отпечатващ по 32 символа на ред.

Оперативна памет

Неразделна част от ФУ, служеща за запомняне на регистрираните суми на продажбите, програмираните параметри и друга служебна информация.

Фискална памет

Във фискалната памет се записват всички данни съгласно изискванията на наредба Н-18/ 13.12.2006 г. на МФ. Унищожаването или промяната на тези данни е невъзможно. Блокът фискална памет (ФП) е изпълнен във вид на модул. Производителят запечатва модула фискална памет с "пломба", гарантираща невъзможност за неоторизиран достъп.

Контролна лента на електронен носител

Представлява вътрешен сменяем модул памет, който се инициализира от ФУ с пореден номер, отбелязан в дневния финансов отчет и в отчетите на ФП.

Разпечатването на документи от КЛЕН се извършва по различни критерии.

Обема на КЛЕН позволява съхранение на минимум 20 000 000 реда в неповече от 999 999 документа. При оставащи по-малко от 30 000 свободни реда в КЛЕН, в края на всеки дневен финансов отчет, се отпечатва съобщение „НАБЛИЖАВА КРАЙ КЛЕН“. При оставащи по-малко от 5 000 свободни реда в КЛЕН не се допуска започването на нови документи, освен дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП, отчети на ФП и на КЛЕН.

ФУ съхранява документи само в текущо инициализираната КЛЕН.

При необходимост е възможно временно поставяне на друга (не текуща) КЛЕН от същия вид (с предходен номер или от друго у-во). В този случай е разрешено единствено отпечатване на съдържанието на КЛЕН - операцията е възможна само в оторизиран сервис.

Данъчен терминал

Данъчният терминал (ДТ) е вграден във ФУ. ДТ осъществява дистанционната връзка между ФУ и НАП, чрез използване на преносна мрежа на мобилен оператор, по изградена за целта на обслужваните от него ФУ, VPN мрежа.

ДТ има вградена data SIM карта, чрез която получава задачи чрез SMS-и и изгражда IP връзка посредством пакетно предаване на данни в мрежата на мобилен оператор за http комуникация с НАП.

ДТ работи с времето на часовник-календара на ФУ.

ФУНКЦИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Данъчни групи	до 8 с възможност за забрана/разрешение на последните 4
Записи във ФП	2000 за дневни отчети + 270 за специални събития
Оператори	до 20 с програмирамо име (20 символа) и парола (до 6 цифри)
Плащания	1 основно В БРОЙ (национална валута) 10 допълнителни според схемата за предаване на данни към НАП. Последните 2 са с програмирамо име (10 символа). 1 валутно с програмирам курс към основното (приравнява се към основното според курса)
Департаменти	40 с програмиреми: име (34 символа), цена, данъчна група, вид на цената, единична транзакция и забрана 1 (ДЕП.00) без възможност за програмиране
Артикули	до 65000 с програмиреми: име (34 символа), цена, вид на цената, данъчна група, принадлежност към департамент, налично количество, следене на количеството, баркод (номенклатурен номер)
Клиенти	1000 с програмиреми: име (26 символа), адрес (30 символа) МОЛ(16), БУЛСТАТ (13), ЗДДС № (13)

ИНТЕРФЕЙСНИ ВЪЗМОЖНОСТИ (ПЕРИФЕРИЯ)

ФУ има имат възможност за свързване към / на разнообразни външни устройства, посредством различни видове жични и безжични интерфейси според таблицата:

Тип интерфейс	наличност
Компютър RS232	Да
Компютър USB VCP	Да
Компютър BlueTooth	Да

Компютър WiFi	Да * ¹
Компютър LAN	Да * ¹
Ел. Везна RS232	Да
Кл. Дисплей RS232	Да
Баркод четец RS232	Да
Баркод четец USB	Да * ²
Flash памет USB	Да * ²
Micro SD карта	Да
Касов сейф	Да

*1 Опция по заявка

*2 Изисква преходник USB MINI OTG

Връзка с компютър

Поддържат се два основни режима:

Режим за програмиране и отчитане на ФУ. Той е удобен, когато ФУ работи автономно, но е необходимо данните за продажбите да се обобщават и съхраняват в компютър.

Режим “ФИСКАЛЕН ПРИНТЕР” В този режим регистрирането на продажбите се извършва по инициатива на компютъра. Във фискалните бонове за продажба и сторни операции се отпечатва Уникален Номер на Продажба (УНП), който се получава от софтуера за управление на продажби.

И в двета случая ФУ запазва ролята си по отношение на обработката на данните, натрупването и съхранението на оборотите.

Повече информация за протоколите на обмен, както и примерни програми и драйвери е налична в уебстраницата на производителя: www.tremol.bg.

Работа с електронна везна

ФУ получава само количество от включената електронна везна. Във ФУ са заложени 6 протокола на обмен на данни на различни видове електронни везни. Има възможност за добавяне на още 2 протокола посредством компютърния интерфейс.

Работа с външен клиентски дисплей

ФУ има възможност за допълнителна визуализация на продажбите на външно устройство - дисплей.

Работа с баркод скенер (четец)

Използва се за бърза продажба на стоки и/или идентификация на оператор. Стоките трябва да са етикирани с баркод по стандартите EAN13, EAN8, UPC-A, UPC-E, в това число и теглови баркод по стандарта EAN13. ФУ автоматично разпознава типа на баркода.

Работа с Flash памет и Micro SD карта

Използва се за трансфер на база данни за артикули, съдържание на КЛЕН и други.

Сейф (чекмедже за монети и банкноти)

ФУ имат възможност да управляват сейф за монети и банкноти. Отварянето става при всяко приключване на клиентски фискален бон и при служебно въвеждане и извеждане на суми с .

ЗАХРАНВАНЕ НА ФУ

Захранване от електрическата мрежа

ФУ се захранва от външен адаптер 9.6V/ 2.75A

Захранване от вградените акумулатори. Зареждане на акумулаторите

ФУ притежава опция за работа с акумулатори, вградени в касовия апарат. Акумулаторите се монтират задължително от производителя или от сервизна организация. Заряда се извършва автоматично при включване на ФУ в ел.мрежата и трае около 10 часа при изтощени акумулатори. При напълно заредени акумулатори ФУ гарантира отпечатването на минимум 1500 бележки с по една продажба всяка и минимум 12 часа във включено състояние.

КОНСУМАТИВИ ЗА РАБОТА НА ФУ И ТЯХНАТА ЗАМЯНА

За отпечатване на документи се използва термохартия (ролка) с външен термочувствителен слой, широчина 57мм и диаметър до 48мм:

ФУ контролира наличието на хартиена лента, като при липса на такава и опит за печат, работата му се блокира, а на дисплея се изписва **Край Хартия**.

За продължаване на работата с ФУ е необходимо да се премахнат остатъците от старата и да се постави нова ролка в гнездото на принтера.

След натискане на клавиш **СЛ**, ФУ продължава прекъсната операция:

ИНСТАЛИРАНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ФУ

Инсталирането на ФУ представлява програмиране на задължителните реквизити на касовия бон, параметрите на данъчните групи, както и желаните параметри на операторите, артикулите, департаментите и т.н.

Въвеждането в експлоатация (фискализацията) представлява процедура по активиране на фискалната памет на ФУ, след попълване на заявление по образец от задълженото лице. Извършва се от сервизен техник на вписаното в паспорта лице, извършващо сервизно обслужване и ремонт, в присъствието на задълженото лице.

При въвеждането в експлоатация, ФУ автоматично изпраща данни за вписване (регистрация) към сървъра на НАП, посредством вградения данъчен терминал. Процедурата е завършена само при положителен статус на регистрацията в сървъра.

Аналогично подобни данни се изпращат при промяна на регистрационните данни, при deregistration и при нова регистрация (след като ФУ е било deregistered временно).

В резултат ФУ отпечатва фискален бон, с Типа на действието, данни за ФУ и ДТ, Регистрационен номер в сървъра на НАП (FDRID), дата и час на събитието.

ВИДОВЕ ДОКУМЕНТИ ИЗДАВАНИ ОТ ФУ

Всички издавани от ФУ документи (бонове) имат заглавна част, съдържаща данни за задълженото лице и обекта, и крайна част, съдържаща рекламен ред, поредния номер на bona, датата и часа на издаването му, типа (фискален, нефискален или служебен), както и индивидуалните номера на ФУ и на ФП.

До момента на въвеждане в експлоатация, всички документи издавани от ФУ имат означение **“НЕФИСКАЛЕН БОН”**. Информацията за оборота се запомня само в оперативната памет на апарата.

След въвеждане в експлоатация се издават само фискални бонове или служебни бонове. Информацията за оборота се записва във фискалната памет на апарат.

След въвеждане в експлоатация, при отпечатването на всеки документ, чрез използване на стандартен SHA-1 алгоритъм, се генерира автоматично специално контролно число. Това число се записва и отпечатва в края на bona на два реда с по 20 символа.

След въвеждане в експлоатация, в Контролна Лента на Електронен Носител (КЛЕН) се съхранява пълното съдържание (без графичното и фискалното лого) на всеки отпечатан документ по реда на неговото издаване, с изключение на отчетите на фискалната памет и разпечатките на КЛЕН.

Документите за продажби, за извършени сторно операции, отчетите на ФП и дневния финансов отчет с нулиране и запис във ФП имат означение:

 ФИСКАЛЕН БОН

Документи, удостоверяващи служебно въведени/изведени суми, дневния финансов отчет без нулиране (Х отчет), както и документи във връзка с извършване на служебни операции, касаещи отчетността на фискалното устройство (други отчети), имат означение:

* СЛУЖЕБЕН БОН *

В края на всеки фискален бон за продажба /сторно операция, както и при дубликат на същите, се отпечатва уникален двумерен **QR баркод** във вида:

Кодът не се включва при формирането на контролното число и не се отпечатва на копия на документи за продажба/сторно операция от КЛЕН.

В QR баркода се съдържа информация за номер на фискалната памет, номер на документ, дата и час на издаване на документа за продажба/сторно, обща сума на продажба/сторно операцията.

Внимание!!! В търговските обекти (по смисъла на Наредба Н-18 на МФ) е разрешено използването само на въведени в експлоатация фискални устройства.

ДОКУМЕНТИ ЗА ПРОДАЖБИ ГЕНЕРИРАНИ ОТ ФУ В ЕЛЕКТРОНЕН ВИД

Когато устройството е регистрирано като такова за електронен магазин, е възможно издаваните в режим "фискален принтер" бонове за продажби / сторно операции фискални бонове, да не бъдат отпечатвани, а генериирани в електронен вид. Тези бонове отговарят изцяло като вид и съдържание на хартиените образци, но не съдържат графично фискално лого. Същите се съхраняват в КЛЕН, като при отпечатването им, преди и след тяхното съдържание, се добавят редове съответно: "**= НАЧАЛО БОН ЕЛЕКТРОНЕН ВИД =**" и "**= КРАЙ БОН ЕЛЕКТРОНЕН ВИД =**".

РЕЖИМИ НА РАБОТА. ДОСТЪП

ФУ поддържа 4 основни режима на работа "Продажби", "Отчети Z", "Отчети X" и "Програмиране".

Където това е възможно, е изпозван принцип на менюта и подменюта. Всички те са интуитивна и разбираема визуализация, така че операторът да има яснота за конкретните действия.

Включване и избор на режим

След включване на ФУ и след преминаване на автоматичен тест, на индикацията се показват текущата дата и час. Възможно е отпечатването на

диагностичен служебен бон с натискането на клавиш .

Прехода между режимите на работа с ФУ, както и изхода от режим, се осъществява чрез натискането на клавиш .

Входа в съответния режим става след като той бъде избран и се въведе съответната парола от клавиатурата.

Забележка!!! При неприключен документ за продажба /сторно операция/ ФУ автоматично влиза в режим "Продажби" след включване.

Режимите на работа и паролите по подразбиране са:

Режим	Парола
"Продажби" регистрация на продажби и др.	0 ⌂
"Отчети Z" отчети с нулиране	1 1 1 1 1
"Отчети X" отчети без нулиране	2 2 2 2 2
"Програмиране" програмиране на ФУ	3 3 3 3 3

Паролите могат да бъдат променени в режим "Програмиране". При забравена парола за режим "Програмиране" се обърнете към сервизната организация.

РЕЖИМ ПРОГРАМИРАНЕ

Режимът дава възможност за конфигуриране на касовия апарат чрез задаване на стойности и параметри, така че работата с него да съответства на конкретното работно място и желанията на потребителя.

Общи принципи. Функционални клавиши

функция	клавиш
Отказване на започната операция и връщане към предходно меню	MODE
Переход в списъка с подменюта /параметри/	↑ ↓
Увеличава номер на програмиран елемент	%+ PY
Намалява номер на програмиран елемент	%- ST
Задаване на номер на програмиран елемент	PLU
Вход в меню /подменю/ Промяна на параметър /величина/	⌞ ⌟
Отпечатване на информация за програмираните параметри	QTY

Конкретните параметри и стойности, групирани по техния смисъл и предназначение, са организирани в иерархична структура от менюта и подменюта за достъп.

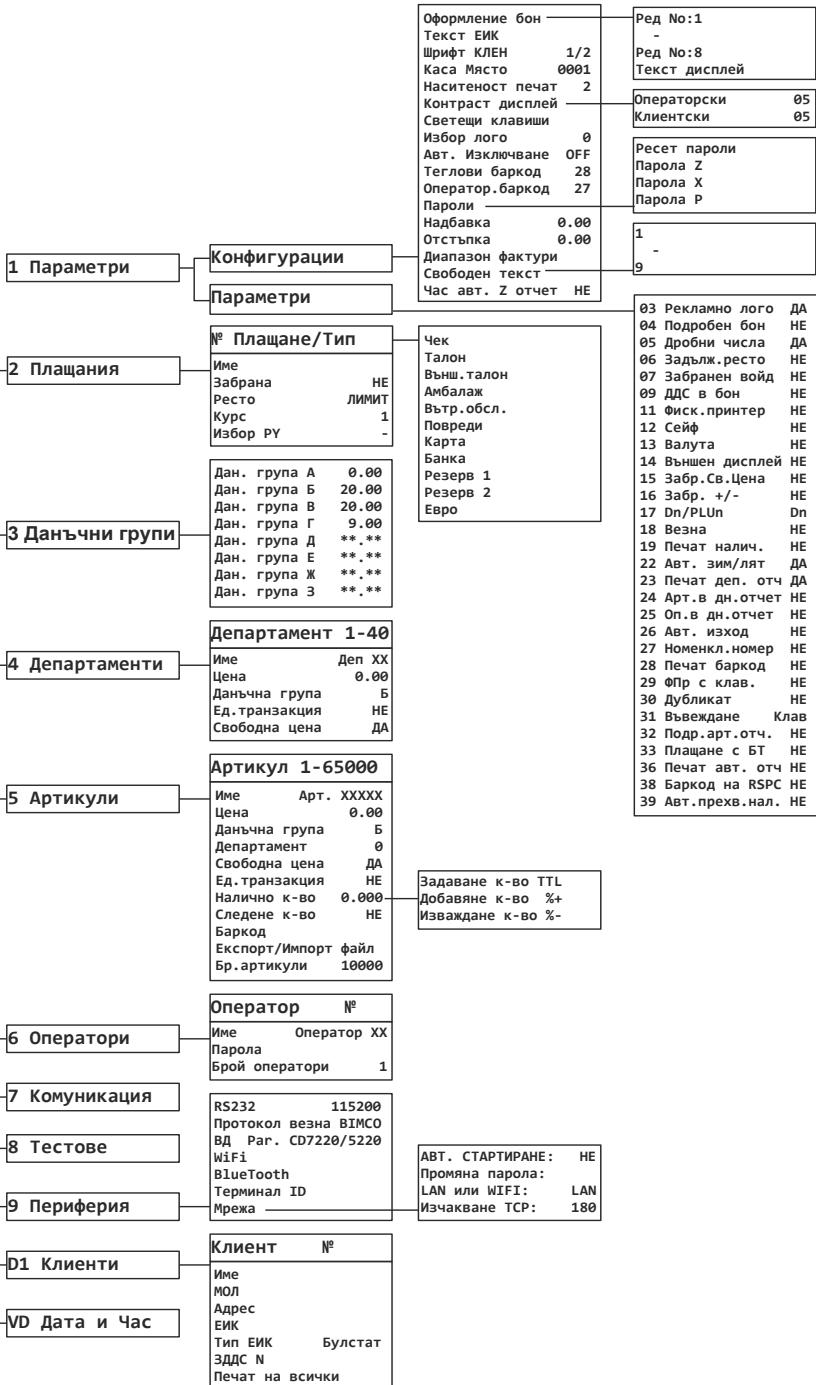
Чрез навигационните клавиши може да бъде достигнат всеки един параметър за всеки конкретен елемент (плащане, артикул, департамент, оператор, клиент). При достигането на съответната позиция, текущата стойност се визуализира вляво.

В някой менюта /подменюта/ има възможност за бърз достъп до позиция. В този случай, съответния клавиш или комбинация от клавиши са визуализирани вляво преди текста, указващ съответното меню /параметър/.

Внимание!!! Някои параметри изискват допълнителен (сервизен) код, тъй като представляват важна фискална характеристика на ФУ. Моля при нужда от промяна се обърнете към сервизната Ви организация!

Структурата на режим програмиране е показана на следващата диаграма:

ПРОГРАМИРАНЕ

Пример: вход в режим “Програмиране”:

Клавиши последователност

Избор на режим “Програмиране”.

Дисплей 160x80

Продажби:	-----
Отчети Z	-----
Отчети X	-----
Програмиране	-----

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Програмиране” и очаква избор на подрежим.

Подрежими на програмиране

За удобство програмирането е разделено на подрежими, достъпни чрез достигане на позицията им чрез навигационните клавиши или с натискането на директен клавиши:

- [1] програмиране на конфигурации и параметри общи за ФУ;
- [2] програмиране на плащания;
- [3] програмиране на данъчни групи;
- [4] програмиране на департаменти;
- [5] програмиране на артикули;
- [6] програмиране на оператори;
- [7] комуникации в режим на програмиране и отчитане;
- [8] тестове на ФУ;
- [9] настройка на периферия и комуникационни параметри.
- [D1] програмиране на клиенти.
- [VD] сверяване на дата и час.

Програмиране на предефинирани параметри и стойности

След достигането на позицията на даден параметър, текущата стойност се визуализира, а натискането на клавиши води до промяната й, като последователно се изреждат възможните предварително зададени опции.

Програмиране на цифрови стойности

Натискането на клавиш води до вход в редакторски экран. Въвеждането на цифрови стойности се извършва посредством цифровите клавиши от **[1]** до **[9]** вкл. **[0]** и **[.]** и се потвърждава с или с друг указан функционален клавищ.

Програмиране на символни стойности (имена)

Натискането на клавиш води до вход в редакторски экран. Въвеждането на символи се извършва по един от двата начина избрани от Параметър 31.

Програмиране на символи чрез клавиатура

Всеки клавищ от цифровата клавиатура съответства на няколко знака, които се избират с многократно натискане на съответния клавищ. При по голям времеви интервал между две последователни натискания, курсорът се премества на следваща позиция автоматично. Видът на символите може да се превключва и се индицира за момент вдясно на екрана:

Дефинирани са клавиши за превключване между главни и малки букви, както и между кирилица и латиница. На дисплея вдясно се изписват индикатори за режимите, както и при натискане на клавищ - кои символи съответсват на него.

Функционални клавиши при програмиране на имена чрез клавиатура

функция	клавиш
Превключване кирилица/латиница Индикация: CYR / LAT	
Превключване регистър Главни букви, малки букви, Главна с малки, Цифри Индикация: Абв АБВ абв 123 Abc ABC abc 123	
Преместване на курсора Вляво / дясно	
Изтриване на текущия символ	
Изтрива символа преди текущия	
Вмъква празен символ преди текущия	
Позициониране на курсора в левия край	
Позициониране на курсора в десния край	

Схема на символите:

Кирилица	Латиница	Цифри
----------	----------	-------

7 АБВ7	8 ГДЕ8	9 ЖЗИ9	7 ABC7	8 DEF8	9 GHI9	7 7	8 8	9 9
4 ИКЛ4	5 МНО5	6 ПРС6	4 JKL4	5 MNO5	6 PQR6	4 4	5 5	6 6
1 ТУФ1	2 ХЦЧ2	3 ШЩЪЗ	1 STU1	2 VW2	3 XYZ3	1 1	2 2	3 3
0 ыЮЯ0	.	значи	0 0	.	значи	0 0	.	значи

Програмиране на символи чрез кодова таблица

Този начин за програмиране е предвиден за съвместимост с по-стари TREMOL устройства. При него се въвеждат кодове на символите, съгласно таблица на съответствие. Клавишите за позициониране и придвижване на курсора са запазени.

Таблица на съответствието между символите и тяхните кодове

БУКВИ Латиница	БУКВИ Кирилица	ЦИФРИ И СИМВОЛИ
A = 41	а = 61	А = 80
B = 42	б = 62	Б = 81
C = 43	с = 63	В = 82
D = 44	д = 64	Г = 83
E = 45	е = 65	Д = 84
F = 46	ф = 66	Е = 85
G = 47	г = 67	Ж = 86
H = 48	х = 68	Н = 48
I = 49	и = 69	І = 87
J = 4A	ј = 6A	Ј = 88
K = 4B	к = 6B	Й = 89
L = 4C	л = 6C	Л = 8A
M = 4D	м = 6D	М = 8B
N = 4E	н = 6E	Н = 8C
O = 4F	о = 6F	О = 8D
P = 50	п = 70	О = 8E
Q = 51	қ = 71	П = 8F
R = 52	р = 72	Р = 90
S = 53	с = 73	С = 91
T = 54	т = 74	Т = 92
U = 55	у = 75	Ү = 93
V = 56	в = 76	Ф = 94
W = 57	ԝ = 77	Х = 95
X = 58	x = 78	Ц = 96
Y = 59	y = 79	Ч = 97
Z = 5A	z = 7A	Ш = 98
		Щ = 99
		҆ = 9A
		҈ = 9B
		҉ = 9C
		Ҋ = 9D
		ҋ = 9E
		Ҍ = 9F
		SP = 20
		! = 21
		“ = 22
		# = 23
		\$ = 24
		% = 25
		& = 26
		` = 27
		(= 28
		) = 29
		‐ = 30
		‐ = 31
		2 = 32
		3 = 33
		4 = 34
		5 = 35
		6 = 36
		7 = 37
		8 = 38
		9 = 39
		: = 3A
		‐ = 3B
		< = 3C
		= = 3D
		> = 3E
		? = 3F

ПРОГРАМИРАНЕ НА ОБЩИ ЗА ФУ ПАРАМЕТРИ И ВЕЛИЧИНИ [ПОДРЕЖИМ 1]**Конфигурации**

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

Позиция	Пояснения	Обхват <u>ст-ст по подразбиране</u>
Оформление бон	Подменю с Редове за оформление на bona Редове 5 до 8 се отпечатват само ако не са празни	Символна стойност (32 символа) Ред 1: <u>НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ</u> Ред 2: <u>АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ</u> Ред 3: <u>ИМЕ НА ОБЕКТ</u> Ред 4: <u>АДРЕС НА ОБЕКТ</u> Ред 5, 6, 7 и 8 – празни Тест дисплей: <u>ТРЕМОЛ ООД</u> (за външен дисплей)
Текст ЕИК Изисква серв. код	Текст предхождащ 13-те символа за ЕИК по Булстат	До 8 символа – <u>ЕИК</u>
Шрифт КЛЕН	Височина на шрифта за отпечатяване на КЛЕН	Предефиниран. Определя <u>височина ½</u> или 1/1 спрямо нормалната.
Каса място	Номер касово място	Цифрова стойност от <u>0001</u> до <u>9999</u>
Наситеност печат	Плътност печат на принтера	Предефиниран <u>1, 2, 3</u>
Контраст дисплей	Операторски / клиентски	Предефинирани <u>01, 02 .. 05, ...10</u>
Избор Лого	Номер на графично лого за отпечатяване над bona	Предефиниран <u>0</u> до <u>1</u>
Автом.изкл.	Време за автоматично изключване на ФУ	Предефиниран <u>OFF</u> , <u>01, 02, 05, 10</u> мин.
Теглови баркод	Начални цифри определящи баркода като теглови	Цифрова стойност <u>28</u>
Оператор баркод	Начални цифри за баркод използван за вход на оператор	Цифрова стойност <u>27</u>
Пароли	Подменю за пароли за достъп до режими Z, X, R и ресет на пароли	<u>5 цифри, съответно</u> Z - 11111, X - 22222, R - 33333
Надбавка	Задава процент надбавка	Цифрова стойност от <u>0.00</u> до <u>99,99</u>
Отстъпка	Задава процент отстъпка	Цифрова стойност от <u>0.00</u> до <u>99,99</u>
Диапазон фактури	Подменю за програмиране на диапазон от номера за фактури	двойка числа от по <u>10</u> цифри: от <u>0000000001</u> до <u>9999999999</u> по подразбиране <u>от 1 до 0</u> (не е определен валиден диапазон)
Свободен текст	Набор от текстове, които могат да бъдат отпечатвани при служебно въвеждане/извеждане на суми, като доп. информация	<u>30</u> символа Ред 1 до 9 – <u>празни</u>
Час.авт. Z отчет	Час за автоматично генериране на Дневен финансов отчет	Да - час във формат ЧЧ:ММ:СС Не

Системни параметри на ФУ

Следващата таблица пояснява смисъла на всички един от тях:

Параметър	Пояснение за параметъра	Стойност подразбиране
03 Рекламно лого	Печат на рекламен знак преди bona . Представлява файл във формат BMP с размери 384 x 80B&W.	ДА отпечатва се

04 Подробен бон	Вид на отпечатване на продажбите съкратен - количество и единична цена се обединяват на един ред, а единично количество не се изписва. подробен - име, количество, единична цена и сума се разпечатват на отделни редове.	НЕ съкратен вариант
05 Дробни числа <i>Изиска серв. код</i>	Работа с цели или дробни числа. Внимание!!! с промяната автоматично се преобразуват всички програмирани цени (например цена 10,00 става 1000 и обратно).	ДА дробни числа от вида 0,00
06 Задълж.ресто	Задължително въвеждане на сума преди плащане	НЕ не се изиска
07 Забранен войд	Забрана на корекции на продажби в bona	НЕ разрешени са
09 ДДС в бон	Разпечатване на ДДС в клиентски фискален бон Разпечатване данъчните отчисления и нето ДДС в bona	НЕ не се разпечатва
11 Фиск. принтер	Разрешава режим Фискален принтер.	НЕ Автономен ФУ
12 Сейф	Управление на сейф автоматично при приключване на клиентски фискален бон или при натискане на клавиш TOTAL	НЕ не се управлява
13 Валута	Работа с валута	НЕ
14 Външен дисплей	Разрешава работа с клиентски дисплей.	НЕ
15 Забр.Св.Цена	Забрана за работа със свободно въведени цени на артикул	НЕ разрешени
16 Забр. +/-	Забрана извършването на отстъпки/надбавки	НЕ разрешени
17 Dn/PLUn	Определя работата на клавиши D1 -D6 като департаменти Dn или артикули PLUn	Dn
18 Везна	Разрешава работа с електронна везна.	НЕ
19 Печат налич.	Определя дали да се отпечатва касова наличност при служебно във. / изв. суми	ДА
22 Авт. зим/лят <i>Изиска серв. код</i>	Автоматично свръвяване на часовника на зимно/лятно време- сервисна функция	НЕ
23 Печат деп в отч.	Отпечатване частта отчет по департаменти в дневния отчет	ДА
24 Арт. в дн.отчет	Автоматично отпечатване на отчет по артикули заедно с дневния отчет	НЕ
25 Оп. в дн.отчет	Автоматично отпечатване на отчет по оператори заедно с дневния отчет	НЕ
26 Авт.изход	Автоматично освобождаване на ФУ за друг оператор след приключване на клиентски бон, ФУ излизга в режим очакване на парола	НЕ
27 Номенкл. номер	Позволява използването на баркода на артикула, като номенклатурен номер, без ограничение за формат и контр. сума	НЕ контр. сума се проверява
28 Печат баркод	Определя печат да допълнителен баркод след клиентски фискален бон	НЕ
29 ФП с клавиатура	Разрешени продажби от клавиатурата в режим фискален принтер. Позволява маркиране на продажби от клавиатурата и от персонален компютър	НЕ Продажби от клавиатура
30 Дубликат	Определя дали да се разпечатва дубликат на bona	НЕ Не печата

31 Въвеждане	Определя начина на въвеждане на текст: с клавиатура Клав или кодова таблица Код	Клав клавиатура
32 Подр.отч.артикули	Определя подробен отчет по артикули. Подробно за всеки артикул или само обобщени данни	ДА Подробни данни
33 Плащане с БТ	Определя работа с Банков терминал при плащане	НЕ
36 Печат авт. отч.	Определя дали автоматично генерирания дневен финансов отчет да се отпечатва.	НЕ
38 Баркод на RSPC	Разрешава работа с баркод RS232 на компютърния интерфейс	НЕ
39 Авт.прехв.нал.	Определя Автоматично служебно въвеждане на наличните суми след дневен финансов отчет (само при Парам. 11=НЕ)	НЕ

ПРОГРАМИРАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ ИМЕ И КУРС НА ВАЛУТА [ПОДРЕЖИМ 2]

ФУ позволява работа със следните видове плащания:

- основно** – отговарящо на клавиш отпечатва се винаги **В БРОЙ**, а се визуализира на дисплея като **Лева**
- допълнителни 1 до 8** с име според схемата за предаване към НАП;
- допълнителни 9 и 10** с програмирамо име, предавани към НАП като Резерв 1 и 2;
- валутно** (с програмирамо име и курс към основното плащане и достъпно само при системен параметър 13 ВАЛУТА = ДА). Приравнява се към основното.

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

Позиция	Пояснения	Обхват ст-ст по подразбиране
Име	Възможно програмиране само на номера 9 и 10	10 символа. Резерв1 и Резерв 2
Забрана	Позволява забрана на дадения вид плащане	Предефиниран: ДА, НЕ
Ресто	Определя дали да има ресто или сумата да се лимитира до дължимата	Предефиниран: ЛИМИТ, ДА
Курс	Възможно програмиране само на номер 11	Цифрова ст-ст от 0.000 до 999.99999 По подразбиране 1.95583
Избор РY	Определя плащането като "бързо" (асоцира се към клавиш РY)	Предефиниран: - или + По подразбиране + за пл. 7 Карта

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДАНЪЧНИ ГРУПИ [ПОДРЕЖИМ 3]

ФУ работи с осем данъчни групи за ДДС (А, Б, В, Г, Д, Е, Ж и З) с програмирамо стойности на данъчните ставки (кофициенти). При регистриране на продажба, оборота се натрупва към една от тях, според принадлежността на дадения артикул или департамент. Данъчните групи Д, Е, Ж и З могат да бъдат забранени за използване (състояние по подразбиране).

Внимание!!! Стойностите на данъчните ставки са регламентирани със закон. Променените стойности се записват във ФП на ФУ. **Програмирането изисква сервизен код.** Препограмирайте само при необходимост!

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДЕПАРТАМЕНТИ [ПОДРЕЖИМ 4]

Департаментите се използват за разделяне на оборота по общ признак. В режим "Продажби" е възможно регистриране на директни продажби от департамент с програмирана или свободна цена.

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

Позиция	Пояснения	Обхват ст-ст по подразбиране
Име		34 символа. По подразбиране: Деп. XX
Цена	Задава продажна цена	Цифрова ст-ст от 0.00 до 999999.99
Данъчна група	Задава данъчна група за директни продажби в департамент	Предефиниран: всички разрешени плюс * (забрана департамент) по подразбиране Б
Ед.транзакция	Задава автоматично приключване на клиентски фискален бон в брой при продажба в департамента	Предефиниран: ДА, НЕ
Свободна цена	Определя възможност за работа със свободна цена	Предефиниран: ДА, ЛИМИТ, НЕ

ПРОГРАМИРАНЕ НА АРТИКУЛИ [ПОДРЕЖИМ 5]

Артикулите се използват за лесно регистриране на продажби на стоки или услуги по зададен номер или баркод (номенклатурен номер) с програмирана или въведена цена. Използването на артикули, позволява следенето на складова наличност за стоките и услугите, както и групирането им по департаменти.

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

Позиция	Пояснения	Обхват ст-ст по подразбиране
Име		34 символа. По подразбиране: Арт. XXXXX
Цена	Задава продажна цена	Цифрова ст-ст от 0.00 до 999999.99
Свободна цена	Определя възможност за работа със свободна цена	Предефиниран: ДА, ЛИМИТ, НЕ
Данъчна група	Задава данъчна група за артикула	Предефиниран: всички разрешени ДГ плюс * (забрана артикул) по подразбиране Б
Департамент	Задава принадлежност към департамент	Цифрова ст-ст от 0 до 40
Ед.транзакция	Задава автоматично приключване на клиентски фискален бон в брой при продажба на артикула	Предефиниран: ДА, НЕ
Налично к-во	Показва/задава налично количество за артикула	Цифрова ст-ст 0.000 Задаване с клавиш Total , добавяне/изваждане с клавиши + / -
Следене к-во	Определя дали се следи налично количество на артикула и дали се разрешава или забранява работа с отрицателно количество	Предефиниран: НЕ, ДА+, ДА-
Баркод	Задава баркод /номенклатурен номер на артикула	До 13 цифри вкл. контролна Клавиши изтрива баркода Баркода може да се изчете от етикета на продукта със скенер
Експорт/Импорт файл	Подменю за трансфер на база данни от и към външен носител и печат на всички прогр. артикули	
Бр. артикули	Задава броя на артикулите	Цифрова ст-ст от 1 до 65000 10000

ПРОГРАМИРАНЕ НА ОПЕРАТОРИ. [ПОДРЕЖИМ 6]

ФУ позволява работа на до 20 оператора. По подразбиране ФУ работи с един оператор с парола "0". Ако е необходим по-голям брой оператори, то първо

трябва да бъде зададен техния брой, а след това програмирани имената и паролите им за достъп.

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

Позиция	Пояснения	Обхват ст-ст по подразбиране
Име		20 символа. По подразбиране: Оператор. ХХ
Парола		6 цифри
Брой оператори	Задава броя на операторите	Цифрова ст-ст от 1 до 20

Програмиране парола на оператор посредством баркод скенер.

Избира се текущ оператор. Програмиране на операторски баркод се извършва със сканиране на предварително съставен баркод за съответния оператор. ФУ не допуска еднакви баркодове за различни оператори.

Баркода за оператор се състои от 13 цифри. Тълкуването на цифрите на баркода от ФУ е следното:

2 цифри – префикс на баркода (програмира се в общи параметри на ФУ);

3 цифри – първите три цифри от исканата парола, поставени в обратен ред;

2 цифри – остатък при делене на 100 на произведението на предходните три цифри;

3 цифри – следващите три цифри от исканата парола, поставени в обратен ред;

2 цифри – остатък при делене на 100 на произведението на предходните три цифри;

1 цифра – чек сума на баркода.

Пример: Парола 123456, Баркод: 2 7 3 2 1 0 6 6 5 4 2 0 4

КОМУНИКАЦИЯ С КОМПЮТЪР ЗА ПРОГРАМИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА ФУ [ПОДРЕЖИМ 7]

В този режим ФУ очаква команди по интерфейс за връзка с компютър.

ТЕСТОВЕ НА ФУ. ДИАГНОСТИЧЕН БОН [ПОДРЕЖИМ 8].

В този подрежим е възможно да бъдат проверени функционално отделните модули на ФУ, както и да бъде отпечатан **диагностичен служебен бон**, съгласно изискванията на законодателството. Всеки един тест е достъпен чрез избор от меню или чрез натискане на директен клавиш (където такъв е указан).

НАСТРОЙКА НА КОМУНИКАЦИОННИ ПАРАМЕТРИ [ПОДРЕЖИМ 9]

В този подрежим се настройват комуникационните параметри на ФУ. Моля консултирайте се със сервисната организация при необходимост!

ПРОГРАМИРАНЕ НА КЛИЕНТИ [ПОДРЕЖИМ D1]

ФУ поддържа база данни на 1000 клиента с програмирами Име, МОЛ на фирмата, адрес, ЕИК, Тип ЕИК, ЗДДС №.

Данните за тези клиенти се попълват автоматично при издаване на разширен фискален бон - тип фактура.

СВЕРЯВАНЕ НА ДАТА И ЧАС [ПОДРЕЖИМ VD]

Внимание!!! Сверяване на дата и час се допуска само с дата, по-късна от тази на последния документ, записан в КЛЕН.

Датата се въвежда във формат ДД-ММ-ГГ. При опит за сверяване на дата, по-голяма от текущата с един ден, се изисква потвърждение чрез повторно въвеждане. Следва въвеждане на час във формат ЧЧ-ММ.

Сверяването на датата и часа е съпроводено с отпечатването на служебен бон, който се записва в КЛЕН.

РЕЖИМ ПРОДАЖБИ

В този режим се регистрират продажби / сторно операции и се формира оборота на ФУ.

ДОСТЪП ДО РЕЖИМА. АВТОМАТИЧНО ВЪВЕЖДАНЕ НАЛИЧНИ СУМИ

След избирането на режима следва въвеждане на парола за съответния оператор. Когато паролата е с 6 цифри, въвеждането завършва с въвеждане на последната цифра, а когато паролата е с по-малък брой цифри, въвеждането завършва с клавиш . При правилна парола ФУ влиза в режим продажби.

Паролата на оператора може да се въведе и с баркод скенер, ако предварително е била програмирана от идентификационния баркод на оператора.

При зададено автоматично прехвърляне на налични суми (параметър 39=ДА, 11=НЕ) е възможно еднократно служебно въвеждане на наличните суми от предходния дневен отчет. При влизане в режим "Продажби" и нулев дневен отчет, ФУ автоматично извежда меню за избор.

Клавиш потвърждава, клавиш отказва, а всеки друг клавиш отлага операцията.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РАБОТА В РЕЖИМ "ПРОДАЖБИ"

С регистрирането на каквато и да е транзакция започва издаването на фискален бон за продажба.

Единично количество се подразбира и не е необходимо да се въвежда.

Приключването на bona става чрез плащане (едно или повече) достатъчни за покриването на натрупаната междуинна (дължима) сума.

Дубликат на фискален бон за продажба /сторно операция/ може да бъде издаден само веднъж след приключването му преди започване на нов бон.

При приключен или незапочнат клиентски фискален бон за продажба /сторно операция/ могат да бъдат издадени бонусе за служебно въведени или изведени суми.

ФУНКЦИОНАЛНИ КЛАВИШИ

Съответстващите им функции (действия) са дадени в следващите таблици. В някой случай преди клавиша трябва да се въведе число въвеждащо номер, цена, количество, сума и т.н.

Действия извън фискален бон за продажба / сторно операция:

Действие	Клавиш
Изход от режима	
Извеждане/въвеждане на служебни суми Следва избор на вида плащане (при Парам 13 Валута = ДА)	число /
Издаване на разширен фискален бон /фактура/ Следва избор на клиент номер (0 за клиент извън базата) или от списък достъпен с натискане на клавиши TOTAL	
Издаване на бон към фактура / дебитно известие следва посочване на номер / дата на документа	
Издаване на сторно бон следва посочване на тип сторно и данни за сторнирания документ	
Отпечатване на дубликат на последния бон (при Парам 30 Дубликат = ДА)	

Действия във фискален бон за продажба / сторно операция:

Действие	Клавиш
Натрупване в департамент с програмираната му цена	D1 ÷ D6
Натрупване в департамент с въведена цена	число D1 ÷ D6
Натрупване в департамент с въведена цена и избор от списък	число DEP
Показване меню-списък от департаменти	DEP
Натрупване на артикул с програмираната му цена по въведен номер	число PLU
Въвеждане на свободна цена на артикул или департамент	число PRC
Задаване на продавано количество	число QTY
Авт. получаване на количество от електронна везна (при Парам 18 Везна = Да)	QTY
Показване меню-списък от артикули	PLU
Изчисляване и печат на междинна сума	ST
Вход в меню въвеждане на баркод на артикул	FUNC PLU
Отстъпка/Надбавка с програмиран процент	%- / %+
Отстъпка/Надбавка с въвеждане на процент	число %- / %+
Отстъпка/Надбавка с въвеждане на стойност	число FUNC %- / %+
Корекция (Void) на последната транзакция	VD
Вход в меню Корекция (дълбок войд) на предишна транзакция	CL VD
Плащане в брой на цялата дължима сума	TO ↑
Въвеждане на свободен текст	FUNC %+
Плащане в брой с въвеждане на получена сума	число TO ↓

Плащане "бързо" от допълн. вид на цялата дължима сума	
Плащане "бързо" от допълн. вид с въвеждане на получена сума	число
Плащане от доп. вид от списък на цялата дължима сума (следва избор)	
Плащане от доп. вид от списък с въвеждане на получена сума (следва избор)	число
Плащане на цялата дължима сума във валута (при Парам 13 Валута = ДА)	
Плащане във валута с въвеждане на получена сума (при Парам 13 Валута = ДА)	число

Действия в меню-списък от департаменти/ артикули:

Действие	Клавиш
Преход между позициите от списъка	
Въвеждане на цена	число или
Въвеждане на продавано количество	число или
Вход в меню за търсене на артикул по прогр. име	
Продажба на избраната позиция от списък	
Отказване на започната операция и изход от меню	или

Цената и продаваното количество могат да бъдат зададени и извън (преди влизането) в меню-списъка. В този случай е достатъчно да се избере позиция и да се потвърди транзакцията.

Пример. Регистриране на продажби в департамент и на артикул и плащане

Клавишина последователност

Дисплей

Деп 01
5 x 10.00
50.00

М.сума 50.00

Продажба с количество 5 с цена 10 в департамент 1.

Деп 03

1 x 12.80

12.80

М.сума

62.80

Продажба с единично количество в департамент 3 с програмирана цена 12.80.

АРТ 00008

1.5 x 10.20

10.20

М.сума

73.00

Продажба с количество 1.5 на артикул 8 с програмирана цена 10.20

М.СУМА

73.00

Изчисляване и печат на междинна сума

Лева

73.00

Приключване в брой. Отпечатва се бон.

СПЕЦИФИЧНИ СЛУЧАИ В РЕЖИМ РЕГИСТРАЦИЯ

Регистриране на процентни отстъпки и надбавки

Процентни и стойностни отстъпки (надбавки) могат да се правят както върху последната транзакция, така и върху междинна сума. Във втория случай отстъпката (надбавката) се разпределя върху транзакциите, формиращи междинната сума.

Корекции в бон за продажба / сторно

Корекции са възможни само преди приключване на бона (преди започване на плащане).

Корекция "непосредствен войд" представлява коригиране на последната транзакция в бона (продажба или отстъпка/надбавка). Тя може да се изпълни многократно, коригирайки последователно в обратен ред всички регистрирани продажби в бона.

Корекция "дълбок войд" представлява коригиране на коя да е операция в бона (последна или предишна).

При корекция "дълбок войд" на транзакция, върху която е правена отстъпка или надбавка, заедно с нея се анулира и направената отстъпка (надбавка).

Допълнителни видове плащане. Пресмятане на ресто. Смесено плащане.

ФУ позволява различни видове плащания освен плащане "В брой", достъпни с натискането на "бърз клавиш" или избор от списък - клавиши .

Допълнителните плащания по подразбиране са безрестови - т.е. с лимит до дължимата сума. Това може да бъде променено в режим програмиране.

Ако преди натискане на клавиш за плащане се въведе получена сума, ФУ автоматично изчислява ресто спрямо дължимата сума. Рестото се изчислява във вида на плащането, ако това е позволено при програмирането.

Когато въведената получена сума е по-малка от дължимата, се изчислява ОСТАТЪК, който може (следва) да бъде покрит от следващи плащания.

След започване на плащане се разрешават единствено други плащания или функция "изчисляване на международна сума".

Работа с валута.

При определена работа с валута, съответните плащания се приравняват според програмираният курс към плащане "В брой". В този случай, във фискалните бонове за продажба /сторно операция/ допълнително се отбелязват и преизчисленията според валутния курс: обща сума; плащания във валута; ресто във валута.

Издаване на копие на фискален бон за продажба / сторно операция (дубликат)

Издаването е възможно само при ПАРАМ 30 = ДА. Издава се СЛУЖЕБЕН БОН, който е копие на предходния фискален, включително и QR кода.

Служебно въвеждане и извеждане на суми в брой (във валута)

Тези суми се добавят (изваждат) към касовата наличност в брой общо за ФУ и за съответния оператор, без да променят реализирания оборот, а само касовата наличност. При въвеждането / извеждането (с клавиш) има възможност в бона да се добави текст въведен в момента или от списък предварително зададени от режим програмиране (повторно натискане на).

Издаване на разширен фискален бон (фактура)

ФУ има възможност да разпечатва разширен фискален бон (тип фактура). Издаденият фискален бон притежава допълнителни реквизити като пореден номер (генерира се автоматично в зададен диапазон) и данни за клиента.

Данните за клиента могат да бъдат автоматично попълнени от програмируемата база данни клиенти, чрез избиране номер на клиент или посочване от списък.

При избран номер 0 (клиент извън базата), от клавиатурата се въвеждат идентификационния номер и ЗДС номера, а останалите данни се попълват на ръка върху оставени за целта полета в бона.

Продажбите в бона се отпечатват подробно, с отделни редове за количество, единична цена и стойност. Задължително се разпечатват данъчните отчисления и нето стойността на сделката.

При изчерпване на номерата на фактури от зададения диапазон и след събитие Нулиран RAM е възможно (необходимо) задаването на нов диапазон.

Издаване на бон за продажба към фактура / дебитно известие

ФУ има възможност да разпечатва предефиниран и допълнен текст "Към фактура N: XXXXXXXXXX" "от дата: ДД.ММ.ГГГГ" в началото бон за продажба, като се въвеждат само номера и датата на фактурата / дебитното известие.

Продажба на артикули посредством баркод скенер

Сканира се баркода на стоката, която трябва да се продаде, и за която предварително са били програмирани цена и баркод. Преди сканирането е възможно да се зададе количество и цена.

ФУ поддържа баркодове на стоки по стандартите EAN13, EAN8, UPC-A и UPC-E.

Като частен случай на EAN13 може да се използва теглови баркод. Този вид баркод носи в себе си информация за номера на артикула в ФУ и количеството му (до 5 разряда). Този вид баркодове не трябва да се програмират като параметри на артикула.

Тегловият баркод се състои от 13 цифри. Тълкуването на цифрите на баркода от ФУ е следното:

2 цифри – префикс на баркода (трябва да съвпада с програмирания във ФУ);

5 цифри – номер на артикул; *

5 цифри – количество във формат 99.999;

1 цифра – чек сума на баркода.

* По подразбиране само първите 4 (от 5-те) цифри за номер на артикул са значещи. Това е така заради съвместимост с популярни модели етикиращи везни. Възможно е използване на пълните 5 цифри, след настройка на ФУ по интерфейс.

Пример: Баркод **28000100135004** означава артикул 0001 с количество 13.500.

Сторно операции

Това са операции, регистриращи корекции в оборота дължащи се на операторска грешка, рекламиация или връщане на стока или намаление на данъчната основа.

При отварянето на СТОРНО бон (започване на сторно операция) ФУ автоматично изисква въвеждане от клавиатурата на следните данни, а именно:

СТОРНО ПРИЧИНА: операторска грешка, връщане/рекламиация, намаление на данъчна основа;

ТИП ДОКУМЕНТ: - стандартен или разширен фискален бон (Фактура);

Документ N: - въвежда се номера на bona, по който ще се извършва сторно операцията;

Дата и Час - въвеждат се последователно датата и часът на издаване на сторнираният бон;

Индивидуален номер на ФП - това е номерът на фискалната памет на ФУ, от което е издаден сторнираният бон. Когато документът е издаден от същото ФУ, номера се въвежда автоматично с натискане на клавиш .

- **УНП** (Уникален номер на продажба) - може да бъде пропуснат с натискането на клавиш . Въвежда се само в случай че сторнираният бон е издаден от устройство работещо в състава на СУПТО (софтуер за управление на продажбите в търговски обект).

След въвеждането на всички данни, на дисплея на ФУ се изписва предупредителен надпис **СТОРНО!**

След това бонът се формира по същия начин както бон за продажба - регистрират се продажби, отстъпки и т.н.

Бонът се приключва **задължително с плащане "В Брой"**.

Оборотът от издаденият документ се записва във фискалната памет на ФУ в отделни "сторно" регистри.

При извършване на сторно операция се извършва проверка за касова наличност във ФУ. Не се допуска извършване на сторно операция при недостатъчна касова наличност, с изключение на случаите на сторно операция при операторска грешка.

ОТЧИТАНЕ НА ФИСКАЛНОТО УСТРОЙСТВО

В отчетите на ФУ се съдържа информация за всички продажби, движението на паричните средства, движението на стоковите наличности по артикули и т.н. В зависимост от избрания режим се извършва четене и/или нулиране.

ИЗБОР НА РЕЖИМ

Изборът на режима се осъществява с последователно натискане на клавиш MODE, до достигане на позиция за режими **Отчети Z** или **Отчети X** и въвеждане на съответната парола. При правилно въведена парола се влиза в меню за избор на тип отчет.

ВИДОВЕ ОТЧЕТИ

Общ принцип е, че в режим **Отчети Z** се извършва четене с нулиране, а в режим **Отчети X** само четене.

За удобство отчетите на ФП, КЛЕН са налични и в двата режима, въпреки че при тях се осъществява само четене.

Дневен отчет “Отчети X”. Дневен финансов отчет “Отчети Z”

Отчетът се стартира, с натискането на клавиш ; при позициониране на съответния ред от менюто.

Дневния отчет разпечатва следните регистри:

- Департаментни регистри:
  - За всеки департамент поотделно¹⁾:
    - натрупаният директно в департамента оборот от съответната дан. група;
    - продадено количество директно в департамента;
    - сторно оборот от сторно операции директно в департамента;
    - сторно количество директно в департамента;
    - натрупаните от артикули, принадлежащи към департамента, обороти по съответните им данъчни групи;
    - Обща сума от продажби за департамента (включително и от принадлежащи артикули)
    - Обща сума от продажби за всички департаменти (включително и от принадлежащи артикули);
    - Обща сума от сторно операции директно в департаменти.
  - Дневни регистри:
    - Брой клиенти;
    - Надбавки - брой и стойност¹⁾;
    - Отстъпки - брой и стойност¹⁾;
    - Корекции - брой и стойност¹⁾;
    - Корекции надбавки - брой и стойност¹⁾;
    - Корекции отстъпки - брой и стойност¹⁾;
    - Сторно връщане/рекламация - брой и стойност¹⁾;
    - Сторно операторска грешка - брой и стойност¹⁾;
    - Сторно намаление дан. основа - брой и стойност¹⁾;
    - Получени от оборот продажби суми - по съответните плащания¹⁾;
    - Служебно въведени - брой и стойност¹⁾;
    - Служебно изведени - брой и стойност¹⁾;
    - Общо налични в брой¹⁾;
    - Оборот, Нето стойност и ДДС от продажби за всяка разрешена дан. група;

- Общ оборот от продажби по данъчни групи;
- Оборот, Нето стойност и ДДС от сторно за всяка разрешена дан. група;
- Общ оборот сторно по данъчни групи.

¹⁾ отпечатват се само, когато са ненулеви

В края на отчета се отпечатват още:

- Номера на последния документ;
- Номера на текущата КЛЕН.

Когато отчета е изпълнен в режим **Отчети Z** се извършва нулиране на всички отпечатани регистри. Оборотите се записват във ФП. Допълнително се отпечатва информация за:

- Сума оборот, Сума нето ст-ст и Сума ДДС натрупани от продажби за целия период от въвеждане в експлоатация на ФУ;
- Сума сторно оборот и Сума ДДС натрупани от сторно операции (за целия период от въвеждане в експлоатация на ФУ);
- ЕИК по Булстат на Сервизната организация;
- Дата на валидност на сервизния договор;
- поредния N Блок фиск. памет, под който е записан отчетът във ФП;
- пореден номер на Нулиране Z.

След отпечатване на дневен финансов отчет с нулиране в режим **Отчети Z** задължително се проверява изправността на комуникацията с мобилния оператор. Резултатът от теста се индицира на дисплея. При констатирана неизправност на връзката в три поредни финансови отчета работата на ФУ се блокира до установяване на връзка. Дневния финансов отчет се нулира без потвърждение, а разпечатването му продължава и след прекъсване на захранването.

При изтекъл (изтичащ до 10 дни) сервизен договор, след дневния отчет с нулиране, се отпечатва допълнителен служебен бон с предупредителен текст и срока на договора.

Отчета по департаменти се нулира задължително заедно с дневния, независимо дали се разпечатва според стойността на параметър 23. Оборотите от продажби се записват във ФП, като съответно за тях е възможно да бъде направен периодичен отчет от фискалната памет.

С помощта на параметри 24 и 25, е възможно заедно с дневния отчет, автоматично да бъдат стартирани и отчетите на артикули и оператори. В този случай те се отпечатват преди дневния, като се нулират без потвърждение, а самостоятелното им стартиране в режим "Отчети Z" е забранено.

Автоматичен дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП

ФУ генерира автоматично пълен дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет, за всеки календарен ден (за всеки 24 часа) през които в устройството са регистрирани продажби, сторно или служебно въведени операции, в случай че към момента на генериране (23:59:59 часа) не е отпечатан отчет по инициатива на оператора.

Ако след последния отпечатан (генериран) отчет не са регистрирани продажби, сторно или служебно въведени операции, следващ автоматичен отчет не се генерира.

В случай че в момента на генериране на отчета устройството е в неработен режим (изключено), то тогава отчета се генерира веднага след включването му, като датата на отчета съответства на деня, в който последно са регистрирани продажби, сторно или служебно въведени операции.

В случай че към момента на генериране ФУ е в състояние на отворен бон за продажба/сторно и същия не се приключи до 23:59:59 часа, то отчета се генерира веднага след приключването на bona, а отвореният фискален бон се записва в КЛЕН с датата и часа на отварянето му.

При генерирането на отчета, според зададените режими на работа и отпечатване, реакцията на ФУ е:

<u>Режим на ФУ:</u>	без задълж. отпечатване (Параметър 36 = НЕ)	със задълж. отпечатване (Параметър 36 = ДА)
Касов апарат (Парам. 11 = НЕ)	Визуализация действие; Визуализация номер Z отчет; Изход от режим "Продажби".	Визуализация действие; Отпечатване с код е клавиш; Изход от режим "Продажби".
Фискален Принтер (Парам. 11 = ДА)	Визуализация действие; Визуализация номер Z отчет.	Визуализация действие; Автоматично отпечатване.

Автоматичният отчет се записва в КЛЕН, като се съдържа информация за начина на формирането му. Така при отпечатване копие на съответния бон за автоматичен дневен отчет от КЛЕН, преди и след bona се добавят редове съответно:
"=**НАЧАЛО АВТОМАТИЧЕН ОТЧЕТ** =" и "=**КРАЙ АВТОМАТИЧЕН ОТЧЕТ** =".

В режим програмиране е възможно и задаване на допълнителен час за генериране на отчет, валиден само при незададен режим "фискален принтер" (параметър 11 = НЕ).

Отчет по департаменти “Отчети X”

Отчетът се стартира директно с натискането на клавиш 4 или с натискане на клавиши 5 при позициониране на съответния ред от менюто.

Разпечатват се без да се нулират департаментните регистри.

Справки по артикули “Отчети X”

Обединени са в подменю, което се достъпва директно с натискането на клавиши 5 или с натискане на клавиши 6 при позициониране на съответния ред от менюто.

В подменюто с натискане на директен клавиши или с натискане на клавиши

при позициониране на съответния ред се отпечатват съответно:

Налични количества;

Програмирани цени;

Обороти по артикули за периода.

Отчет по артикули с нулиране “Отчети Z”

Отчетът се стартира директно, с натискането на клавиши 5 или с натискане на клавиши 6 при позициониране на съответния ред от менюто. Разпечатват се оборота, продадено количества, сторно оборота и сторно количеството за всеки артикул с ненулев оборот (при параметър П32=ДА) или общо оборота по артикули (П32=НЕ) за периода от предходния артикулен отчет с нулиране.

Справки по оператори “Отчети X”

Обединени са в подменю, което се достъпва директно с натискането на клавиш **[6]** или с натискане на клавиш при позициониране на съответния ред от менюто.

В подменято с избиране на номер оператор и натискане на клавиш се отпечатват регистрите за суми за съответния оператор отделно за периода от предходния отчет с нулиране.

При програмирана работа само с един оператор, отчетът се стартира директно без подменю.

Отчет по оператори с нулиране “Отчети Z”

Отчетът се стартира директно с натискането на клавиш **[6]** или с натискане на клавиш при позициониране на съответния ред от менюто.

Разпечатват се и се нулират регистрите за суми за всеки един оператор по отделно за периода от предходния операторски отчет с нулиране.

Отчет по клиенти “Отчети X, Z”

Отчетът се стартира директно с натискането на клавиш **[7]** или с натискане на клавиш при позициониране на съответния ред от менюто.

Разпечатва се справка за издадените фактури по клиенти за периода от предходния отчет с нулиране. Когато отчетът е стартиран от режим **Отчети Z**, регистрите се нулират.

Стандартизиирани отчети на фискалната памет “Отчети X, Z”

Отчетите извършват четене и отпечатване на оборотите и специалните събития, записани във фискалната памет, за зададен период.

Възможни са два начина за стартиране на отчета:

1) С натискане на клавиш , при позициониране на съответния ред от менюто, след което на дисплея се извежда подканяща информация на всяка стъпка от въвеждането на входни данни за отчета. Този метод е по-интуитивен и не е необходимо запомнянето на клавишна последователност.

2) Според регламента в Наредба Н-18 на МФ клавишна последователност, а именно:

[1] [ST] начална дата **[qTY]** крайна дата **[VD]** детайлен отчет по дати;

[1] [1] [ST] начална дата **[qTY]** крайна дата **[VD]** съкратен отчет по дати;

[2] [ST] нач. номер блок ФП **[qTY]** краен блок ФП **[VD]** детайлен отчет по блокове;

[1] [2] [ST] нач. номер блок ФП **[qTY]** краен блок ФП **[VD]** съкратен отчет по блокове.

Допълнителни отчети на фискалната памет “Отчети X, Z”

Отчетите извършват четене и отпечатване на допълнителни данни, записани във фискалната памет за зададен период.

Възможни са два начина за стартиране на отчета:

1) Чрез меню, като в последната стъпка след задаването на периода, се избере дадения вид отчет от подменю или се натисне директен клавиш.

2) Чрез клавишка последователност, като след задаване на край на периода се натисне директен клавиши съответно:

PLU Служебен - само специални събития (нулиране RAM, смяна на КЛЕН и др.);

DEF Департаменти - включват само оборотите от продажби по департаменти;

PY Плащания - включват само регистрираните плащания.

Четене на данни от КЛЕН “Отчети X, Z”

Отчетите извършват четене и/или отпечатване на съдържанието на КЛЕН по зададен период и по зададен критерий.

Възможни са два начина за стартиране на отчета:

1) Чрез меню;

2) Чрез директен клавиши съответно:

D1 Отчет по дати ;

D2 Отчет на номера на дневен отчет;

D3 Отчен по номера на бонове;

D4 Пълен отчет.

За всеки от горните отчети е възможно прилагането на следните критерии (филтри), чрез избор на позиция или директен клавиши както следва:

0 Всички бонове; 1 фискални продажби; 2 фискални сторно;

3 Служ. въведени; 4 Служ. изведени; 5 Дневни Z отчети;

6 Дневни X отчети; 7 Други отчети.

За всеки от тях са възможни следните действия:

Печат; Запис на SD карта памет; Запис на USB Flash памет.

Изчисляване на текущ обзор. Печат на налични суми “Отчети X”

Данните са за периода от предходния дневен отчет с нулиране. Текущия обзор се визуализира, а наличните суми се разпечатват.

Възможни са два начина за стартиране на отчета:

1) Чрез меню;

2) Чрез директен клавиши съответно:

ST визуализация на текущ обзор, изчислен от КЛЕН;

PY Отпечатване на наличните суми.

Експорт на съдържанието на КЛЕН в CSV файл “Отчети X”

Съгласно изискванията на Наредба Н-18 на МФ, ФУ трябва да осигурява възможност за експорт на съдържанието на КЛЕН в структуриран вид.

Когато ФУ работи автономно е възможно това да стане с помощта на външен носител памет.

Операцията се стартира чрез меню, като се задава период (аналогично както при четене на данни от КЛЕН и тип на външния носител).

Операцията също така е възможна и в режим на комуникация с компютър, като в този случай файлът се генерира от приложния софтуер.

ПРИМЕРНИ ДОКУМЕНТИ ОТПЕЧАТВАНИ ОТ ФУ

Бонове за регистрация в сървъра на НАП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ
Въведена в експлоатация: 18-08-2019 10:50:10 КЛЕН N 01 * * * * * Сериен номер: ZK123456 Номер фискална памет: 50123456	
Регистрация в НАП: FDRID 123456 Телефонен номер: 3598XXXXXXXX Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXX Мобилен оператор: XXXXX * * * * * * *	
000001 18-08-2018 10:50:10 ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Бон за въвеждане в експлоатация
(първа регистрация в НАП)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ
Променена регистрация: 01-09-2019 11:48:33 * * * * * * * Сериен номер: ZK123456 Номер фискална памет: 50123456	
Регистрация в НАП: FDRID 123456 Телефонен номер: 3598XXXXXXXX Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXX Мобилен оператор: XXXXX * * * * * * *	
000128 01-09-2019 11:48:33 ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Бон за промяна данни в НАП
(SIM, серв. договор, адрес и/или друго)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ
Дерегистрация 09 25-09-2019 18:00:11 * * * * * * * Сериен номер: ZK123456 Номер фискална памет: 50123456	
Регистрация в НАП: FDRID 123456 Телефонен номер: 3598XXXXXXXX Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXX Мобилен оператор: XXXXX * * * * * * *	
000188 25-09-2019 18:00:11 ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Бон за дерегистрация

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ
Регистрация: 01-10-2019 14:32:52 КЛЕН N 01 * * * * * Сериен номер: ZK123456 Номер фискална памет: 50123456	
Регистрация в НАП: FDRID 123456 Телефонен номер: 3598XXXXXXXX Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXX Мобилен оператор: XXXXX * * * * * * *	
000189 01-10-2019 14:32:52 ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Бон за последваща регистрация

Всички бонове касаещи данни за регистрация в НАП се предхождат от разпечатване на всички данни за регистрацията (имена, адреси, кодове и т.н.). Когато ФУ е регистрирано в НАП тази информация е оформена в служебен бон.

Бонове за продажби

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	Сума*Б..... 100.00
00002 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО	Сума*Б..... 4.99
Обща сума.....	104.99
В брой лв.....	104.99
000111	19-09-2019 08:11:32
 	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

съкратен формат, без ДДС в bona,
продажби артикули с ед. количество

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	Сума*Б..... 100.00
00002 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО	Сума*Б..... 4.99
Обща сума.....	104.99
В брой лв.....	104.99
000112	19-09-2019 08:11:38
 	
* СЛУЖЕБЕН БОН * ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

дубликат на предходния бон

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	2.000 X 125.00
Сума*Б.....	250.00
Отстъпка*Б 10.00%	25.00
Обща сума.....	225.00
Карта.....	100.00
Остатък.....	125.00
В брой лв.....	200.00
Ресто: В брой лв.....	75.00
000113	19-09-2019 08:14:14
 	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

съкратен формат, без ДДС в bona,
продажба в деп. с количество ≠ 1,
отстъпка, смесено плащане, ресто

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	Сума*Б..... 100.00
00002 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО	Сума*Б..... 4.99
КОРЕКЦИЯ	~~~~~
Обща сума.....	100.00
В брой лв.....	100.00
000114	19-09-2019 09:41:02
 	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

съкратен формат, без ДДС в bona,
корекция в bona

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
ОРИГИНАЛ	
ФАКТУРА №	0000000001
УНП:	ZK123456-1111-2222222
00002 ОРГАНИЗЕР ЗА БЮРО	
Количество.....	25,000
Ед. цена.....	4.99
Сума*Б.....	124.75
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	
Количество.....	1,000
Ед. цена.....	100.00
Сума*Б.....	100.00
Обща сума.....	224.75
Всичко.....	224.75
ДДС*Б.....	37.46
Б = 20.00%	
Нето ст-ст.....	187.29
В брой лв.....	224.75
Продавач:	
* * * * *	*
Получател: ИМЕ НА ФИРМА	
Купувач: МОЛ ИМЕ	
Адрес: АДРЕС НА ФИРМА	
ЕИК: 987654321	
ЗДДС №: BG987654321	
* * * * *	
000115 19-09-2019 11:10:22	
2 Артикула	
	
БГ ФИСКАЛЕН БОН	
ZK123456 50123456	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

разширен фискален бон (Фактура),
детайлен формат, ДДС в bona,
уникален номер на продажба (УНП)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
ДУБЛИКАТ	
ФАКТУРА №	0000000001
УНП:	ZK123456-1111-2222222
00002 ОРГАНИЗЕР ЗА БЮРО	
Количество.....	25,000
Ед. цена.....	4.99
Сума*Б.....	124.75
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	
Количество.....	1,000
Ед. цена.....	100.00
Сума*Б.....	100.00
Обща сума.....	224.75
Всичко.....	224.75
ДДС*Б.....	37.46
Б = 20.00%	
Нето ст-ст.....	187.29
В брой лв.....	224.75
Продавач:	
* * * * *	*
Получател: ИМЕ НА ФИРМА	
Купувач: МОЛ ИМЕ	
Адрес: АДРЕС НА ФИРМА	
ЕИК: 987654321	
ЗДДС №: BG987654321	
* * * * *	
000116 19-09-2019 11:10:29	
2 Артикула	
	
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456 50123456	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

разширен фискален бон (Дубликат)

Бонове за служебно въведени / изведени суми

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
Служебно въведени:	
В брой лв.	50.00
Касова наличност:	384.99
000110 19-09-2019 07:30:38	
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
Служебно изведени:	
В брой лв.	20.00
Касова наличност:	354.99
000117 19-09-2019 09:30:38	
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Бонове за сторно операции

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
СТОРНО	
ВРЪЩАНЕ/РЕКЛАМАЦИЯ	
ДОКУМЕНТ:	
000111/19.09.2019 08:11:32	
ОП: 50123456	
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	
Сума*Б	100.00
Обща сума:	100.00
В брой лв.	100.00
000118	19-09-2019 17:36:15
ФИСКАЛЕН БОН	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
СТОРНО	
ОПЕРАТОРСКА ГРЕШКА	
ДОКУМЕНТ:	
000423/12.09.2019 19:00:14	
ОП: 50654321	
КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	
Сума*Б	15000.00
Обща сума:	15000.00
В брой лв.	15000.00
000119	19-09-2019 18:01:44
ФИСКАЛЕН БОН	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

сторно връщане рекламиация

сторно операторска грешка

Бонове при определена работа с валута

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	
Сума*Б.....	60.00
Обща сума.....	60.00
Евро	30.68
Валутен курс.....	1.95583
Евро	30.68
лв.....	60.00
1 Артикула	
000284	21-09-2019 12:42:15
	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

плащане с точната сума във валута

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	
Сума*Б.....	60.00
Обща сума.....	60.00
Евро	30.68
Валутен курс.....	1.95583
Евро	25.00
лв.....	48.90
Остатък.....	11.10
В брой лв	11.10
1 Артикула	
000285	21-09-2019 12:42:48
	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

плащане с по-малка сума във валута
и плащане на остатък в брой

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	
Сума*Б.....	60.00
Обща сума.....	60.00
Евро	30.68
Валутен курс.....	1.95583
Евро	40.00
лв.....	78.23
Ресто: Евро	9.32
Ресто: лв	18.23
1 Артикула	
000286	21-09-2019 12:43:08
	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

плащане с по-голяма сума във валута
и връщане на ресто във валута

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	
Сума*Б.....	60.00
Обща сума.....	60.00
Евро	30.68
Валутен курс.....	1.95583
Евро	40.00
лв.....	78.23
Ресто: В брой лв	18.23
1 Артикула	
000287	21-09-2019 12:43:38
	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

плащане с по-голяма сума във валута
и връщане на ресто в брой

Дневни отчети

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕНК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ

Отчет департаменти

Деп00
 От артикули:
 Оборот*Б 659.48

Деп01 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ
 Оборот*Б 475.00
 Пр. Кол. 4.000
 Сторно оборот 15000.00
 Сторно Кол. 1.000

Сума 1034.48
 Сума сторно от Деп. 15000.00

ДНЕВЕН ОТЧЕТ

Брой клиенти 10
 Надбавки 0
 Отстъпки 1
 ..... 25.00
 Корекции 2
 ..... 9.98

Сторно връзане/рекламация 1
 ..... 104.99
 Сторно операторска грешка 1
 ..... 15000.00

Сторно напомене дан. основа 0

Получени от оборот продащи:
 В брой лв. 1034.48
 Карта 100.00

Служ. въведени 2
 В брой лв. 30.00
 Служ. изведени 1
 В брой лв. 50.00
 Общо налични:
 В брой лв. 909.49

Дневен оборот, ДДС:	* * * * *
ДДС *A % = 0.00	0.00
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Б % = 20.00	1134.48
Оборот	1134.48
Нето ст-ст	945.40
Начислен ДДС	189.08
ДДС *В % = 20.00	0.00
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Г % = 9.00	0.00
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
Общ оборот	1134.48

Сторно оборот, ДДС:	* * * * *
ДДС *A % = 0.00	0.00
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Б % = 20.00	15104.99
Оборот	15104.99
Нето ст-ст	12587.49
Начислен ДДС	2517.50
ДДС *В % = 20.00	0.00
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Г % = 9.00	0.00
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
Общ сторно оборот	15104.99
* * * * *	
Н. Посл. документ	000122
КЛЕН N 001	
000123	19-09-2019 20:34:11
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

дневен отчет (Х отчет)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ

Отчет департаменти**Деп00****От артикули:****Оборот*Б..... 659.48****Деп01 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ****Оборот*Б..... 475.00****Пр. Кол. .... 4.000****Сторно оборот..... 15000.00****Сторно Кол. .... 1.000****Сума..... 1034.48****Сума сторно от Деп. .... 15000.00****ДНЕВЕН ФИНАСОВ ОТЧЕТ****Брой клиенти ..... 10****Надбавки ..... 0****Отстъпки ..... 1****..... 25.00****Корекции ..... 2****..... 9.98****Сторно връщане/рекламация ..... 1****..... 104.99****Сторно операторска грешка ..... 1****..... 15000.00****Сторно напомене дан. основа ..... 0****.....****Получени от оборот продажби:****В брой лв. .... 1034.48****Карта..... 100.00****.....****Служ. въведение ..... 2****В брой лв. .... 30.00****Служ. изведени ..... 1****В брой лв. .... 50.00****Общо налични:****В брой лв. .... 909.49****.....****Дневен оборот, ДДС:***** * * * * * *****ДДС *A % = 0.00****Оборот..... 0.00****Нето ст-ст..... 0.00****Начислен ДДС..... 0.00**

ДДС *Б % = 20.00	
Оборот.....	1134.48
Нето ст-ст.....	945.40
Начислен ДДС.....	189.00
ДДС *В % = 20.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
Общ оборот.....	1134.48
Сторно оборот, ДДС:	
* * * * * * *	
ДДС *A % = 0.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
ДДС *Б % = 20.00	
Оборот.....	15104.99
Нето ст-ст.....	12587.49
Начислен ДДС.....	2517.50
ДДС *В % = 20.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
Общ сторно оборот.....	15104.99
* * * * * * *	
Сума оборот.....	17812.33
Сума нето ст-ст.....	14843.60
Сума ДДС.....	2968.73
Сума сторно оборот.....	15109.98
Сума ДДС.....	2518.33
* * * * * * *	
Н. Посл. документ	000123
СЛЕН Н 001	
Сервиз	123456789
До	18-09-2020
Н блок фиск. памет	0010
Нулиране	Z-0010
000124	19-09-2019 20:38:21
БГ ФИСКАЛЕН БОН	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

дневен финансова отчет с нулиране и запис във ФП (Z отчет)

Отчети на ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
ДЕТАЙЛЕН	
ОТЧЕТ НА ФИСКАЛНА ПАМЕТ	
от 0010	до 0012
Въведен в експлоатация:	
18-08-2019	10:50:10
ДАС	от БЛОК 0001
18-08-2019	21:10
A= 0.00%	B= 20.00%
B= 20.00%	G= 9.00%
ДРОБНИ ЧИСЛА	
18-08-2019	10:50
Телефонен номер: 3598XXXXXXXXXX	
SIM IMSI:	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
18-08-2019	10:50
БЛОК 0010	19-09-2019 20:38:21
Оборот*А	0.00
Оборот*Б	1134.48
Оборот*В	0.00
Оборот*Г	0.00
Общ оборот	1134.48
Сторно оборот*А	0.00
Сторно оборот*Б	15104.99
Сторно оборот*В	0.00
Сторно оборот*Г	0.00
Общ сторно оборот	15104.99
Н. Посл. документ	000123
КЛЕН Н 001	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
БЛОК 0011	20-09-2019 20:05:17
Оборот*А	0.00
Оборот*Б	1200.00
Оборот*В	0.00
Оборот*Г	0.00
Общ оборот	1200.00
Сторно оборот*А	0.00
Сторно оборот*Б	0.00
Сторно оборот*В	0.00
Сторно оборот*Г	0.00
Общ сторно оборот	0.00
Н. Посл. документ	000128
КЛЕН Н 001	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

БЛОК 0012	21-09-2019 20:14:22
Оборот*А	0.00
Оборот*Б	74.85
Оборот*В	0.00
Оборот*Г	0.00
Общ оборот	74.85
Сторно оборот*А	0.00
Сторно оборот*Б	4.99
Сторно оборот*В	0.00
Сторно оборот*Г	0.00
Общ сторно оборот	4.99
Н. Посл. документ	000135
КЛЕН Н 001	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
* * * * *	*
СУМА ОБОРОТ, ДАС:	
Оборот*А	0.00
ДДС*А	0.00
Оборот*Б	2489.33
ДДС*Б	401.55
Оборот*В	0.00
ДДС*В	0.00
Оборот*Г	0.00
ДДС*Г	0.00
- - - - -	-
Общ оборот	2489.33
Общо ДАС	401.55
* * * * *	*
СТОРНО ОБОРОТ, ДАС:	
Оборот*А	0.00
ДДС*А	0.00
Оборот*Б	15109.98
ДДС*Б	2518.33
Оборот*В	0.00
ДДС*В	0.00
Оборот*Г	0.00
ДДС*Г	0.00
- - - - -	-
Общ сторно оборот	15109.98
Общо ДАС	2518.33
* * * * *	*
КЛЕН Н от 01 до 01	
Н. Посл. документ	000162
000164	21-09-2019 11:29:05
ZK123456	50123456
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Детайллен отчет на фискалната памет по зададени начален и краен номер блок ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ
СЪКРАТЕН

ОТЧЕТ НА ФИСКАЛНА ПАМЕТ

От дата 10-09-2019
 До дата 10-10-2019

Въведена в експлоатация:
 18-08-2019 10:50:10
 ДДС от БЛОК 0001 21:10
 А= 0.00% Б= 20.00%
 В= 20.00% Г= 9.00%

ДРОБНИ ЧИСЛА
 18-08-2019 10:50

Телефонен номер: 3598XXXXXXXXXX
 SIM IMSI: XXXXXXXXXXXXXXXX
 18-08-2019 10:50

БЛОК 0002 11-09-2019 20:14:01
 БЛОК 0003 12-09-2019 19:55:17
 БЛОК 0004 13-09-2019 18:12:11
 БЛОК 0005 14-09-2019 19:28:42

НУЛИРАН RAM В 0001
 15-09-2019 07:14

БЛОК 0006 15-09-2019 17:30:44
 БЛОК 0007 16-09-2019 18:12:11
 БЛОК 0008 17-09-2019 19:28:42

Промяна:
 Телефонен номер: 3598XXXXXXXXXX
 SIM IMSI: XXXXXXXXXXXXXXXX
 18-09-2019 08:12

БЛОК 0009 18-09-2019 17:40:24
 БЛОК 0010 19-09-2019 20:38:21
 БЛОК 0011 20-09-2019 20:05:17
 БЛОК 0012 21-09-2019 20:14:22

Дeregistration: 09
 SIM IMSI: XXXXXXXXXXXXXXXX
 25-09-2019 18:00:11

Регистрация:
 Телефонен номер: 3598XXXXXXXXXX
 SIM IMSI: XXXXXXXXXXXXXXXX
 01-10-2019 14:32:52

БЛОК 0013	26-09-2019	17:22:22
БЛОК 0014	27-09-2019	18:48:14
БЛОК 0015	28-09-2019	19:05:33
БЛОК 0016	29-09-2019	18:58:18
КЛЕН Н 02		
30-09-2019		14:00
ДДС 01	от БЛОК 0017	
01-10-2019		19:05
А= 0.00%	Б= 20.00%	
В= 20.00%	Г= 15.00%	
БЛОК 0017	01-10-2019	19:05:12
* * * * *	* * * * *	
СУМА ОБОРОТ, ДДС:		
Оборот*А.....	0.00	
ДДС*А.....	0.00	
Оборот*Б.....	17812.33	
ДДС*Б.....	2968.73	
Оборот*В.....	0.00	
ДДС*В.....	0.00	
Оборот*Г.....	0.00	
ДДС*Г.....	0.00	
-----	-----	
Общ оборот.....	17812.33	
Общо ДДС.....	2968.73	
* * * * *	* * * * *	
СТОРНО ОБОРОТ, ДДС:		
Оборот*А.....	0.00	
ДДС*А.....	0.00	
Оборот*Б.....	15109.98	
ДДС*Б.....	2518.33	
Оборот*В.....	0.00	
ДДС*В.....	0.00	
Оборот*Г.....	0.00	
ДДС*Г.....	0.00	
-----	-----	
Общ сторно оборот.....	15109.98	
Общо ДДС.....	2518.33	
* * * * *	* * * * *	
КЛЕН Н от 01 до 02		
и Посл. документ	000047	
000164	10-10-2019	19:14:05
БГ ФИСКАЛЕН БОН		
ZK123456	50123456	
XXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Съкратен отчет на фискалната памет по зададени начална и крайна дата

Отчети на КЛЕН

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

ОТЧЕТ КОНТРОЛНА ЛЕНТА

От бон 000110

До бон 000117

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

Служебен бон - Копие

000110 19-09-2019 07:30:38
СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ
ZK123456 50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

Оператор 01

Сумка...

Сумка...

Сумка...

000111 19-09-2019 08:11:32
ФИСКАЛЕН БОН - КОПИЕ
ZK123456 50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

Оператор 01

ДУБЛИКАТ

Сумка...

Сумка...

000112 19-09-2019 08:11:36
Служебен бон - Копие
ZK123456 50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

Оператор 01

КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ

Сумка...

Сумка...

000113 19-09-2019 08:12:00
ФИСКАЛЕН БОН - КОПИЕ
ZK123456 50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

Оператор 01

СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН

Сумка...

Сумка...

000114 19-09-2019 08:12:02
ФИСКАЛЕН БОН - КОПИЕ
ZK123456 50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

Оператор 01

КОРЕКТИЯ

Сумка...

Сумка...

000115 19-09-2019 08:12:05
Служебен бон - Копие
ZK123456 50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

Оператор 01

ДРИГ ИНАЛ

ФАКТУРА № 0000000001

УНП: ZK123456-1111-22222222

00092 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БИРО

Количество...

цена...

Сума...

цена...

Сума...

Обща сума...

224.75

Всичко...

ДДС+Б...

Б = 26.89

Нето стойст...

197.29

В броя лв...

224.75

Продавач...

* * * * *

Получател: ИМЕ НА ФИРМА

Купувач: МОЛ ИМЕ

Адрес: АДРЕС НА ФИРМА

ЕИК: 98988422

ЗДАС №: 66687664321

* * * * *

ФАКТУРА № 0000000001

УНП: ZK123456-1111-22222222

00092 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БИРО

Количество...

цена...

Сума...

цена...

Сума...

Обща сума...

224.75

Всичко...

ДДС+Б...

Б = 26.89

Нето стойст...

197.29

В броя лв...

224.75

Продавач...

* * * * *

Получател: ИМЕ НА ФИРМА

Купувач: МОЛ ИМЕ

Адрес: АДРЕС НА ФИРМА

ЕИК: 98988422

ЗДАС №: 66687664321

* * * * *

ФАКТУРА № 0000000001

УНП: ZK123456-1111-22222222

00092 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БИРО

Количество...

цена...

Сума...

цена...

Сума...

Обща сума...

1486.46

В броя лв...

1486.46

Служебно извещение:

Касова наличност:

1486.46

000117 19-09-2019 08:36:38

Служебен бон - Копие

ZK123456 50123456

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

20-09-2019 08:41:05

Отчет на КЛЕН по зададени начален и краен номер на бон

(1/2 висок шрифт на съдържанието)

Други отчети на ФУ. Диагностичен бон

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
Отчет артикули	
От 18-09-2019	
До 10-10-2019	
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	
Оборот*Б.....	300.00
Пр. Кол.	3.000
Сторно оборот.....	100.00
Сторно Кол.	1.000
~~~~~	~~~~~
00002 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО	
Оборот*Б.....	329.34
Пр. Кол.	66.000
~~~~~	~~~~~
00003 ПАПКА КАРТОНЕНА ЧЕРНА	
Оборот*Б.....	150.00
Пр. Кол.	75.000
~~~~~	~~~~~
00004 ПАПКА КАРТОНЕНА БЯЛА	
Оборот*Б.....	300.00
Пр. Кол.	150.000
~~~~~	~~~~~
00010 БЮРО ОФИСНО	
Оборот*Б.....	100.00
Пр. Кол.	1.000
~~~~~	~~~~~
00011 МАСА ПОМОЧНА	
Оборот*Б.....	200.00
Пр. Кол.	1.000
~~~~~	~~~~~
00101 ШКАФ ОФИСЕН	
Оборот*Б.....	200.00
Пр. Кол.	1.000
~~~~~	~~~~~
Сума.....	1579.34
Артикули = 0	1
000212	10-10-2019 18:11:58
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Артикулен отчет с нулиране

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
Отчет оператори	
От 18-09-2019	
До 10-10-2019	
01 Оператор 01	
Клиенти	14
Отстъпки	1
.....	25.00
Надбавки	0
Корекции	2
.....	9.98
Сторно връщане/рекламация	1
.....	104.99
Сторно операторска грешка	1
.....	15000.00
Сторно намаление дан. основа	0
Получени:	
В брой лв.	17896.33
Карта	100.00
Върнати:	
Служ. въведени	2
В брой лв.	30.00
Служ. изведени	1
В брой лв.	50.00
* * * * *	*
03 Оператор 03	
Клиенти	1
Отстъпки	0
Надбавки	0
Корекции	0
Сторно връщане/рекламация	0
Сторно операторска грешка	0
Сторно намаление на да. основа	0
Получени:	
В брой лв.	100.00
Върнати:	
Служ. въведени	0
Служ. изведени	0
* * * * *	*
Оператори = 0	1
000213	10-10-2019 18:15:02
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Операторски отчет с нулиране

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ
СЪКРАТЕН ОТЧЕТ
ПЛАЩАНИЯ ОТ ФП
 От 0010 До 0014

* * * * *

ОБЩО ПЛАЩАНИЯ
 В брой лв 17712.33
 Чек 0.00
 Талон 0.00
 Външ. талон 0.00
 Амбалаж 0.00
 Вътр. обсл. 0.00
 Повреди 0.00
 Карта 100.00
 Банка 0.00
 Резерв 1 ..... 0.00
 Резерв 2 ..... 0.00

000214 10-10-2019 18:17:14
* СЛУЖЕБЕН БОН *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Плащания от ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ
= ДИАГНОСТИКА =
 Модел: Тримол ХХ-YY
 Тип у-во: Касов апарат
 Свид. №: NNN.XX/DD.MM.GGGG
 Вер. XXXXXXXXXXXXXX К.С. XXXX
 Фискализация да
 Остават XXXX свободни Z отчета
 Сервиз 123456789
 До 18-09-2020

Последно изпратена бележка:
 №:218 10-10-2019 17:30:38
 Няма неизпратени бележки.

LOGO: (ACTIVE - 0)
 0у 1n

LAN:	НЕ
WiFi:	НЕ
Modem:	ДА
BlueTooth:	ДА

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ
СЪКРАТЕН ОТЧЕТ
ДЕПАРТ. ОТ ФП
 От 0010 До 0014

* * * * *

Обща сума
 Деп01 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ 1676.00
 Оборот 1676.00
 Деп02 СТОКИ РАЗНИ 1215.00
 Оборот 1215.00

000215 10-10-2019 18:21:09
* СЛУЖЕБЕН БОН *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Департаменти от ФП

Има модем:	да
Модем IMEI:	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
SIM IMSI:	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
SIM ICCID:	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
GSM мрежа:	да
GSM роуминг:	да
Мобилен оператор:	XXXXXXX
Сила на сигнала dBm:	-68

000219 10-10-2019 18:24:04
* СЛУЖЕБЕН БОН *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Диагностичен бон

АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ ПРИ РАБОТА С ФУ

ГРЕШКА В ОПЕРАТИВНАТА ПАМЕТ НА ФУ “НУЛИРАН RAM”

В случай на некоректни данни в оперативната и / или енергонезависимата памет на ФУ, на дисплея се изписва съобщение **Нулиран RAM**, което се отпечатва и на принтера.

ФУ влизга в процедура по инициализация на паметта, започваща със сверяване на текуща дата и час.

На дисплея се извежда датата на последния документ записан в КЛЕН, която е и най-ранната която може да бъде въведена при сверяването.

Въвежда се първо датата във формат ДД-ММ-ГГ и се потвърждава с . При опит за сверяване на дата, по-голяма с един ден от предложената, се изисква потвърждение чрез повторно въвеждане.

При коректно въведена дата се преминава към въвеждане на час. Часът се въвежда във формат ЧЧ-ММ и се потвърждава с .

ФУ записва събитието във фискална памет на ФУ и отпечатва служебен бон със тип, дата и час на събитието, както следва:

“Нулиран RAM B” в случай на повреда в оперативната памет

“Нулиран RAM R” в случай на повреда в енергонезависимата памет.

При изправна енергонезависима памет, всички параметри на ФУ, както и натрупаните обороти се възстановяват. Нулират се единствено текущи данни в буфера за печат.

При неизправна енергонезависима памет, всички параметри се установяват по подразбиране, а оборотите не се възстановяват. Те могат да бъдат изчислени от съдържанието на КЛЕН, а параметрите следва да бъдат препограмирани.

ГРЕШКИ ВЪВ ФИСКАЛНАТА ПАМЕТ НА ФУ

В случаите на открита грешка във фискалната памет, на дисплея се изписва съобщение от вида указан по-долу, при което **ФУ е блокирано до намесата на сервизен техник**.

Таблица с видовете грешки във фискалната памет:

Съобщение на дисплея	Значение
Фискална грешка Грешна CRC	Грешна контролна сума в блок от фискалната памет
Фискална грешка Неуспешен запис	Грешка при запис във ФП
Фискална грешка Пълна памет	ФП е запълнена
Фискална грешка Липсва ФП	ФП липсва
Фискална грешка Грешна ФП	Грешка при четене на ФП
Фискална грешка Лимит RAM reset	Изчерпан лимит на блокове във ФП за нулиран RAM и изтрита ЕКЛ. Максимум 200 записи.
Фискална грешка Лимит дес. точка	Изчерпан лимит на блокове във ФП за смяна на десетичната точка. Максимум 50 записи.
Фискална грешка Лимит дан. проц.	Изчерпан лимит на блокове във ФП за смяна на данъчните проценти. Максимум 10 записи.

ГРЕШКИ В КЛЕН. РАБОТА С КЛЕН, РАЗЛИЧНА ОТ ТЕКУЩАТА

В случаите на открита грешка в КЛЕН, на дисплея се изписва съобщение **Повредена КЛЕН!!!**, при което **ФУ е блокирано до намесата на сервизен техник.**

В случай на необходимост от прочитане на данни от КЛЕН различна от текущата (предишна или от друго у-во със същия формат), е необходима намесата на сервизен техник. В този случай ФУ изписва съобщение **Различна КЛЕН!!!**. В специално сервисно меню достъпно след отваряне на ФУ, са разрешени отчети на поставената КЛЕН.

След поставянето на текущата инициализирана КЛЕН, работата на ФУ продължава нормално.

ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ ПРИ РАБОТА С ФУ

В процеса на нормална работа с ФУ са възможни грешки от неправилна манипулация, препълване или други блокировки.

СЪОБЩЕНИЯ ИЗПИСВАНИ НА ДИСПЛЕЯ НА ФУ

Съобщение на дисплея	Ситуация	Значение	Начин за отстраняване
ЗАВРАНЕН	продажба на департамент или артикул	няма цена или дан. група е забранена	натиснете започнете друга операция
ЗАВРАНЕН	въвеждане св. цена	определената е работа без свободна цена П15=ДА,	натиснете започнете друга операция
НЕ Е ОТКРИТ	продажба на артикул с баркод	липсва артикул с такъв баркод	натиснете започнете друга операция
-КОЛИЧЕСТВО	продажба на артикул	наличното количество на артикула е недостатъчно	В режим "Програмиране" задайте ново налично количество за дадения артикул или определете работа без контрол на налично количество
! Препълване !	в режим "Продажби"	сумата е по-голяма от максимално допустимата	натиснете започнете друга операция
Препълване буфер	в режим "Продажби"	достигнат е максималния брой продажби в bona	приключете bona в желания вид плащане
ГРЕШКА	непосредствен войд	изчерпани са всички разрешени за корекция продажби	натиснете започнете друга операция
Въведете сума!	приключване на сметка	ФУ очаква задължително въвеждане на сума	приключете bona в желания вид плащане, като преди това въведете сума
-Сума	служебно извеждане на суми	няма достатъчна налична сума	натиснете започнете друга операция
Недостатъчна Касова наличност	Сторно	няма достатъчна налична сума	натиснете започнете друга операция

ПРЕП. Диапазон Ф.	при опит за започване на фактура	изчерпан е диапазона от номера за фактура	В режим "Програмиране" задайте нов диапазон
!Отчети Z: TTL!	в режим "Продажби"	препълнена сума в дневен отчет	направете отчета в режим "Отчети Z"
!Отчети Z: 5 !	режим "Продажби""	препълнена сума в отчет артикули	направете отчета в режим "Отчети Z"
!Отчети Z: 6 !	в режим "Продажби"	препълнена сума в отчет оператори	направете отчета в режим "Отчети Z"
!Неизпр. данни !	в режим "Продажби"	ФУ е блокиран до изпращане на данните	Осигурете по-добро покритие. Консултирайте се със сервизната организация
НЯМА ВРЪЗКА МО!	След дневен отчет с нулиране	Липсва комуникация с мобилния оператор	Осигурете по-добро покритие. Консултирайте се със сервизната организация
ДТ ГРЕШКА XX	Запомнете номера на грешката Обърнете се към сервизната организация, като цитирате номера грешка		

СЪОБЩЕНИЯ ЗА ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ, ОТПЕЧАТВАНИ НА ПРИНТЕРА

Съобщение на принтера	Значение	Необходими действия
СПАД НА НАПРЕЖЕНИЕ	Пропадане на захранването по време на печат или при отворен клиентски бон	ФУ е завършил започнатата операция
ВНИМАНИЕ ! СВОБОДНИ XX ЗАПИСА !	Остават XX броя записи във ФП	Осигурете навременна подмяна на фискалната памет
ФИСКАЛНА ПАМЕТ ЗАПЪЛНЕНА !	Фискалната памет е пълна и е достъпна само за четене. Невъзможно е да бъдат регистрирани повече продажби с ФУ	Фискалната памет трябва да бъде подменена по нормативно уредения начин
ВНИМАНИЕ ! НАБЛИЖАВА КРАЙ КЛЕН !	КЛЕН е с оставащи по-малко от 30000 свободни реда	Осигурете навременна подмяна на КЛЕН

БЛОКИРОВКИ ПРИ ПРОГРАМИРАНЕ

ФУ не позволява препрограмирането на някои стойности и параметри, преди извършването на отчети с нулиране или изпълнено друго условие. Списъкът на тези стойности и параметри е даден в таблицата:

Промяна на параметър	Необходими условия
П05 (дробни / цели)	Нулирани всички отчети на ФУ
П13 (работка с валута)	Нулиран дневен финансов отчет
П24, П25 (автоматично стартиране на отчети заедно с дневния)	Нулирани дневен финансов и съответния отчет
Редове за оформление на bona	Нулиран дневен финансов отчет
Текст предхождащ ЕИК	Нулиран дневен финансов отчет
Каса - място	Нулиран дневен финансов отчет

Данъчни ставки	Нулиран дневен финансов отчет
Валутен курс	Нулиран дневен финансов отчет
Име и данъчна група на департамент (само, за които има оборот)	Нулиран дневен финансов отчет
Име и данъчна група на артикул (само, за които има оборот)	Нулиран отчет артикули
Цена на артикул (за който има оборот) при системен параметър П15=ДА	Нулирани дневен финансов; артикули
Оператори	Нулиран отчет оператори
Диапазон от номера за фактура	Нулиран RAM или изчерпан диапазон или неизползван диапазон
Възстановяване на параметри по подразбиране	Нулирани всички отчети на ФУ

БЕЛЕЖКИ:
